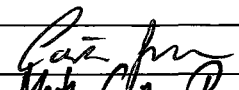
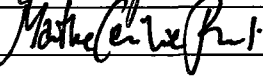

KV-notat nr. 4/13 - Bakgrunn for fastsatt utredningsprogram

Søker/sak:	Sogn og Fjordane Energi Produksjon		
Fylke/kommune:	Sogn og Fjordane/Bremanger		
Ansvarlig:	Carsten Stig Jensen	Sign.:	
Saksbehandler:	Marthe Cecilie Pramli	Sign.:	
Dato:	02 MAI 2013		
Vår ref.:	201202824-20		
Sendes til:	Tiltakshaver		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 09575
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

NVE har mottatt melding fra SFE Produksjon AS datert 22.06.2012. Meldingen inneholder beskrivelser av planer for Bredvatn kraftverk og forslag til konsekvensutredningsprogram. Meldingen har vært på offentlig høring. I dette notatet diskuteres høringsinnspillene til meldingen og tiltakshavers kommentarer til disse, som sammen med NVEs vurdering danner bakgrunnen for det fastsatte utredningsprogrammet.

Innhold

Innledning.....	1
Utbyggers forslag til utredningsprogram	2
Innkomne uttalelser	12
Utbyggers kommentarer til innkomne uttalelser	23
NVEs vurderinger.....	31

Innledning

NVE er ansvarlig myndighet i saker vedrørende vannkraftutbygging, jfr. plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 26.06.2009. Myndigheten innbærer blant annet å fastsette endelig konsekvensutredningsprogram (KU-program) for planer om bygging av vannkraftverk.

NVE har mottatt melding med forslag til KU-program fra Sogn og Fjordane Produksjon AS (SFE) datert 22.06.2012. Meldingen beskriver planer om bygging av Bredvatn kraftverk i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane. Hensikten med meldingen er å få klarlagt hvilke konsekvenser som bør utredes, og eventuelt hvilke utbyggingsalternativer som skal utredes.

Meldingen om Bredvatn kraftverk med forslag til KU-program har vært sendt til aktuelle høringsinstanser og kunngjort i Fjordenes Tidende og Firdaposten. Fristen for uttalelse ble satt til 07.09.2012. Det ble arrangert et offentlig informasjonsmøte på Ålfortunet i Ålfoten den 28.08.2012, der det ble orientert om saksbehandlingen og utbyggingsplanene.

Samlet plan

Åskåra-kraftverkene ble satt i drift i tiden 1970-1973 og er ikke behandlet i Samlet Plan. Det er i senere tid gjort en vurdering av kraftverk med inntak i Nedre Bredvatn og kraftstasjon ved Store Åskorvatn, og

dette har fått fritak fra Samlet Plan. Det er nå sendt inn søknad om fritak også for Øvre Bredvatn og de alternativene som omfattes av meldingen for Bredvatn kraftverk.

Verneplan for vassdrag

Planene vil ikke berøre vernede vassdrag.

Nasjonale laksevassdrag

Det er fremkommet opplysninger om at Daleelva er lakseførende, men er ikke vernet som nasjonalt laksevassdrag.

Nasjonalparker og andre verneområder

Planområdet ligger like ved Ålfotbreen og Ålfoten landskapsvernområde. Landskapsvernområdet har et samlet areal på om lag 226 km² og ble vernet i 2009. Området er vernet mot alle inngrep og tiltak som vesentlig kan endre eller påvirke landskapet sin art og karakter.

Om planene

SFE Produksjon har sitt største kraftverk Åskåra 1 i Ålfoten. Inntaksmagasinet ligger i Store Åskorvatnet som er regulert etter gjeldene konsesjon. Oppstrøms dette vannet ligger Øvre og Nedre Bredvatn, som ikke omfattes av konsesjonen, med de regulerte magasinene Z-vatn, X-vatn og Y-vatn videre oppstrøms. SFE Produksjon mener det ligger en stor og uutnyttet ressurs i vannstrengen og ønsker å gjøre nytte av denne ved å bygge Bredvatn kraftverk.

Det er to alternativ for inntak til Bredvatn kraftverk, i Øvre og Nedre Bredvatn. Fra inntaket er det planlagt sjakt og tunell ned til kraftstasjonen i fjell nær kote 0. Inntak i Øvre Bredvatn forutsetter etablering av en 5 m høy dam samt tre 1-2 m høye terskler i utløpet av vannet. Inntak i Nedre Bredvatn forutsetter flere terskler på en 100 m lang strekning. Begge løsningene innebærer regulering av vannene med ca. 10 m.

Mer utfyllende informasjon om tiltakshaver og om planene er gitt i meldingen, som er å finne på www.nve.no/vannkraft. Dette notatet inneholder i hovedsak tiltakshavers forslag til KU-program, innkomne høringsuttalelser og NVEs merknader til og vurderinger av disse.

Utbyggers forslag til utredningsprogram

På bakgrunn av de antatte virkningene foreslo SFE i sin melding følgende utredningsprogram som dannet grunnlag for høringsinnspillene:

"6. Forslag til utgreiingsprogram

6.1 Alternativ

I denne meldinga er det presentert to utbyggingsalternativ med to alternativ for inntak, samt ny vassveg og inntak i Store Åskorvatnet. Dei to utbyggingsalternativa er separat Bredvatn kraftverk eller ei tofallsløysing med Store Åskorvatn. Inntaksalternativa er Øvre og Nedre Bredvatn. Alle alternativ skal utgreiast etter «Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven» (PBL). Føreseigna legg opp til at det er dei vesentlege konsekvensane av tiltaket som skal utgreiast. For dei mest omfattande temaa vil det bli utarbeida eigne fagrapportar, medan ein del mindre omfattande tema vil bli inkludert direkte i KUen.

Teknisk skildring skal ligge føre som grunnlag for utgreiingane, og fagrapport for hydrologi skal ligge føre som grunnlag for dei andre fagutgreiingane. Moglege avbøtande tiltak vil bli

vurdert og omtalt for kvart tema. 0-alternativet, det vil seie konsekvensane av å ikkje gjennomføre utbygginga, skal skildrast, og konsekvensane av utbygginga skal vurderast opp mot 0-alternativet.

6.2 Elektriske anlegg og overføringsleidningar

Kapasitetstilhøva i overføringsnettet i området skal kort skildrast. Trong for tiltak i eksisterande nett skal skildrast. Skildringa skal sjåast i samanheng med eventuelle andre planar for kraftproduksjon i området. Det skal gjerast greie for i kva grad tiltaket påverkar forsyningssikkerheita og den regionale kraftbalansen.

Kraftleidningstrasé for tilknytning til eksisterande nett skal skildrast og visast på kart.

Naudsynte elektriske anlegg, inkludert nettilknytninga frå kraftverket, skal vurderast under dei ulike fagtemaa som dei øvrige anleggsdelane.

6.3 Hydrologi

Dei hydrologiske temaa som er omtalt nedanfor skal ligge til grunn for dei øvrige fagutredningane.

6.3.1 Overflatehydrologi

Grunnlagsdata, vassføringsendringar, restvassføringar, flaumforhold og eventuelle vasstandsandsendringar skal utgreiast og presenterast i samsvar med NVE sin vegleiar om "Konsesjonshandsaming av vasskraftsaker" så langt det er relevant, jf. Vegleiaren sin del IV, pkt. 3.7.

Vassføringa før og etter utbygging skal framstillast på kurveform for "reelle år" ("vått", "middels" og "tørt") for relevante punkt.

Det skal oppgjevast kor mange dagar i året vassføringa er høvesvis større enn største slukeevne og mindre enn minste slukeevne (tillagt eventuell planlagt minstevassføring) for dei same åra.

Det skal gjerast greie for alminneleg lavvassføring, samt 5-persentil verdien for sommar (1/5-30/9) og vinter (1/10-30/4) på dei påverka strekningane.

Det skal takast bilder av fossane nedstraums Nedre Bredvatn på ulike talfesta vassføringar.

Minstevassføring

Vurderingane bak forslag til minstevassføring skal kome fram av KU. Det skal også grunngjevast der det ikkje er foreslått å sleppe minstevassføring.

Forslag til minstevassføring skal takast inn i alle relevante hydrologiske berekningar og kurver og leggst til grunn for vurderingane av konsekvensar for dei øvrige fagtemaa. Dette gjeld også berekningane i samband med produksjon og prosjektet sin økonomi som inngår i skildringa av prosjektet. Samstundes skal det gå fram av berekningane kva minstevassføringa ville ha gitt dersom vatnet hadde vore nytta til produksjon.

Driftsvassføring

Det skal gjevast ei skildring av forventa hydrologiske konsekvensar (vassføringsforhold med meir) ut frå det planlagte driftsopplegget (tappestrategi, ev. effektkøyring).

6.3.2 Flaumar

Flaumtilhøva skal vurderast basert på berekna og/eller observerte flaumar og det skal gjevast ei vurdering av om skadeflaumar aukar eller minskar i høve til dagens situasjon.

Skadeflaumvurderingane kan knytast opp mot ein flaum med gjentakintervall på 10 år (Q10) dersom det reelle nivået for skadeflaum i vassdraget er ukjent. Flaumvurderingane skal også innehalde ein berekning av middelflaumen.

6.3.3 Magasinvolym, magasinkart og fyllingsberekningar

Det skal lagast kurver som viser magasinvolym og neddemma og/eller tørrlagt areal ved forskjellige kotehøgder. Berekningane skal ta utgangspunkt i eksisterande magasinkart.

Ut frå det driftsopplegget som ligg til grunn for reguleringa, skal det leggjast fram fyllingsberekningar for magasin. Berekningane skal framstillast i kurveform for det mest gunstige, det mest ugunstige og det gjennomsnittlege fyllingsåret, alternativt 100-, 75-, 50-, 25- og 0-persentilar. Også enkelte spesielle, verkelege år bør visast.

6.3.4 Vasstemperatur, isforhold og lokalklima

Dagens forhold i dei aktuelle områda skal skildrast kort.

Moglege endringar som kan oppstå i is- og isleggingsforhold, vasstemperatur og lokalklima, skal vurderast både for anleggs- og driftsfasen.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.3.5 Grunnvatn

Dagens forhold i dei aktuelle områda skal skildrast kort.

Det skal gjerast kort greie for kva verknader tiltaket kan ha på grunnvatnet i dei aktuelle nedbørfelta i anleggs- og driftsfasen.

Dersom tiltaket kan føre til at grunnvasstanden endrar seg, skal det vurderast om dette kan endre vilkåra for vegetasjon, jord- og skogbruk samt eventuelle uttak av grunnvatn i området det gjeld. Det skal vurderast om det er fare for drenering som følgje av tunneldrift.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.4 Erosjon og sedimenttransport

Dagens erosjons- og sedimentasjonsforhold i dei aktuelle områda skal skildrast. Ein skal kort vurdere kva konsekvensar dei ulike alternativa kan få, både for anleggs- og driftsfasen.

Det skal gjerast ei vurdering av kor sannsynleg det er at sedimenttransport og tilslamming av vassdraget under og etter anleggsperioden vil auke.

Opplysningane som er gitt om geofaglege forhold, spesielt lausmasseforekomstar, skal danne ein del av grunnlaget for vurderingane rundt sedimenttransport og erosjon.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.5 Skred

Det skal gjevast ei framstilling av dagens forhold. Både aktive prosessar og risiko for skred skal vurderast.

Eventuelle konsekvensar som følge av ei utbygging skal vurderast for anleggs- og driftsperioden. Det skal særleg leggjast vekt på risikoen for skred i område med framtidig anleggsarbeid, arealinngrep, vegar, bustader eller andre stader med ferdsel.

Det skal gjevast ei kort vurdering av om anleggsarbeidet kan utløyse skred e.l. som kan lage flaumbølger i nedanforliggende vatn med øydeleggjande verknad på natur eller eigedom.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.6 Landskap og inngrepsfrie naturområder (INON)

Utgreiinga skal skildre landskapet i områda som blir påverka av tiltaket, både på overordna og meir detaljert nivå.

Utgreiinga skal inkludere både natur- og kulturhistoriske dimensjonar ved landskapet, og skal elles samordnast med og sjåast i lys av utgreiinga for kulturminne/kulturmiljø.

Dei overordna trekka ved landskapet skal skildrast i tråd med "Nasjonalt referansesystem for landskap" (NLJOS-Rapport 10-05) som ein finn på www.skogoglandskap.no. Skildringa skal ha ein detaljeringsgrad tilsvarende underregionnivå eller meir detaljert.

Utgreiinga skal få fram konsekvensane av tiltaket for landskapet og landskapsopplevinga i anleggs- og driftsfasen. Det skal leggjast vekt på å vurdere konsekvensane for verdifulle og viktige område og innslag i landskapet. Inngrepa med størst landskapsmessig verknad skal visualiserast. Kva for landskapsrom som blir påverka, skal visast på kart.

Konsekvensane av tiltaket når det gjeld utbreiinga av inngrepsfrie naturområde (INON), skal bereknast arealmessig, og resultatet av at slike areal fell bort, skal framstillast i tabellform og illustrerast på kart. Ein skal vurdere konsekvensane av eit slikt bortfall av inngrepsfrie område.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.7 Naturmiljø og naturens mangfold

For alle biologiske registreringar skal ein oppgi dato for feltregistreringar, synfaringsrute og kven som har utført feltarbeidet og artsregistreringar.

For kvart deltema skal moglege avbøtande tiltak vurderast i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.7.1 Geofaglige forhold

Dei fysiske formene (geologi, kvartære former) i influensområdet skal skildrast. Lausmassar i nedbørfeltet skal også skildrast, spesielt lausmassar i tilknytning til elveløpet. Område med aktive prosessar som skred og andre skråningsprosessar, glasiale prosessar, frost og kjemisk forvitring skal omtalast kort. Framstillinga skal byggjast opp med kart, foto eller anna eigna illustrasjonsmateriale.

Konsekvensane av tiltaket for geofaglege forhold skal vurderast for anleggs- og driftsperioden.

Skildringane under geofaglege forhold skal utgjere ein del av grunnlaget for vurderingane rundt skred og sedimenttransport og erosjon.

6.7.2 Naturtyper og ferskvannslokaliteter

Verdifulle naturtypar, inkludert ferskvasslokalitetar, skal kartleggjast og biletdokumenterast etter metodikken i DN-handbok 13 (Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold) og DN-handbok 15 (Kartlegging av ferskvannslokaliteter).

Naturtypekartlegginga skal samanliknast med "Truete vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad & Moen 2001) (jf. Karplanter, mosar, lav og sopp).

Konsekvensar av tiltaket for naturtypar eller ferskvasslokalitetar skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen.

6.7.3 Karplanter, moser, lav og sopp

Det skal gjerast ei enkel skildring av dei vanlegaste terrestriske vegetasjonstypene i influensområdet, samt ei kort skildring av artssamansetjinga og dominansforhold. Skildringa skal basere seg på "Vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad 1997).

Eventuelle trua vegetasjonstypar skal identifiserast etter "Truete vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad & Moen 2001) og skildrast meir utfyllande.

For magasina skal det setjast opp ei enkel oversikt over artssamansetjing, dominansforhold, anslag av mengd og fordeling av vassvegetasjon.

Når ein skildrar enkeltartar, skal det fokuserast på område som er identifisert som verdifulle naturtypar/trua vegetasjonstypar, og ein skal leggje vekt på raudlisteartar og artar som er omfatta av DN's handlingsplanar (www.dirnat.no/truaarter).

Konsekvensane av tiltaket for karplanter, mosar, lav og sopp skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen.

6.7.4 Pattedyr

Det skal gjerast greie for kva slags pattedyr som finst i influensområdet til prosjektet. Framstillinga skal basere seg på eksisterande kunnskap samt intervjuar av grunneigarar og andre lokalkjende.

Viktige villtrekk skal kartfestast. Det skal gjevast opplysningar om eventuelle raudlisteartar, jaktbare artar og førekomst av viktige økologiske funksjonsområde (yngleplassar, beite- og skjulestader osv.). Artar som er omfatta av DN's handlingsplanar, skal omtalast spesielt.

Opplysningar skal kartfestast i samsvar med Direktoratet for naturforvaltning sine retningslinjer, jf. også direktoratet sine retningslinjer for handsaming av sensitive stadsopplysningar.

Konsekvensane tiltaket får for aktuelle pattedyr, skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen. Moglege endringar i produksjonspotensialet til området skal vurderast.

6.7.5 Fugl

Det skal gjevast ei framstilling av fuglefaunaen i influensområdet til prosjektet, med vekt på område som tiltaket får direkte følgjer for. Dette skal baserast på eksisterande kunnskap og supplerast med feltundersøkingar dersom det ikkje foreligger tilstrekkelig eksisterende informasjon.

Eventuelle feltkartleggingar skal skje i hekketida. Artsmangfald, bestandtettleik og viktige økologiske funksjonsområde skal skildrast. Det skal leggjast spesiell vekt på eventuelle raudlisteartar (gjeld heile tiltaksområdet), jaktbare artar, vassilknytte artar og artar som er omfatta av DN's handlingsplanar.

Opplysingar skal kartfestast etter Direktoratet for naturforvaltning sine retningslinjer, jf. også direktoratet sine retningslinjer for handsaming av sensitive stadsopplysningar. Eventuelle reirlokaltetar av raudlista rovfuglar skal ikkje kartfestast.

Verdien av området som trekklokalitet skal vurderast og undersøkjast under trekket vår og haust dersom tiltaket får innverknad på viktige trekklokalitetar.

Konsekvensane av tiltaket for fugl skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen.

6.7.6 Fisk

Bjørklund m.fl. (1997) stadfestar at det aldri har vore fisk i verken Øvre Bredvatn, Nedre Bredvatn eller Åskorvatna. Det er difor ikkje naudsynt med vurderingar knytt til verdier eller konsekvensar for fisk som følgje av tiltaket.

6.7.7 Ferskvannsbiologi

Det skal givast ei enkel framstilling av botndyrsamfunnet i aktuelle elvar og vatn med fokus på mengd, artsfordeling og dominansforhold. Det skal leggjast vekt på førekomst av eventuelle raudlista artar, dyregrupper/artar som er viktige næringsdyr for fisk, og artar som er omfatta av DN's handlingsplanar.

Konsekvensane av tiltaket for botndyr skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen. Det skal gjerast eit anslag på kor stort produksjonsareal som ventast å gå tapt, kor mykje som eventuelt blir verande intakt, eller blir påverka i mindre grad.

Metodikken som blir brukt til å samle inn botndyr skal hovudsakleg følgje gjeldande norske standardar, men kan til ein viss grad tilpassast storleiken på prosjektet og omfanget av det.

6.8 Marine forhold

Kraftverket ikkje vil medføre vesentlege endringar i dagens ferskvasstilføring til fjorden og marine forhold vil dermed ikkje verte utgreia som eige tema. Eventuelle konsekvensar av etablering av tipp i sjø vil verte handsama i fagrapportane for naturmiljø, forureining og naturressursar.

6.9 Kulturminne og kulturmiljø

Utgreiinga skal skildre kulturminne og kulturmiljø i tiltaks- og influensområdet. Det skal gjerast greie for status for kulturminna og -miljøa når det gjeld kulturminnelova, plan- og bygningslova og eventuelt pågåande planarbeid.

Alle område der det kan bli sett i verk fysiske tiltak som graving, bygging eller sprenging, eller der vassføringa kan bli redusert, skal synfarast og vurderast i forhold til automatisk freda kulturminne og nyare tids kulturminne. Eksisterande og eventuelle nye funn skal skildrast og markerast på kart. Potensialet for funn av ukjende, automatisk freda kulturminne skal vurderast.

Undersøkingsplikta etter kulturminnelova § 9 skal avklarast med kulturminnestyresmakta.

Verdien av og konsekvensane for kulturminna og kulturmiljøa i området skal vurderast for anleggs- og driftsfasen.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

Utgreiinga skal samordnast med utgreiingane under Landskap og Friluftsliv.

6.10 Forureining

6.10.1 Vasskvalitet/utslepp til vatn og grunn

Det skal gjevast ei framstilling av dagens miljøtilstand for dei aktuelle vassførekomstane. Eksisterande kjelder til forureining skal omtalast. Dersom det eksisterer vedtekne miljømål for vassførekomstane, f.eks. i forvaltingsplanar etter EUs vassdirektiv, skal dette gjerast greie for. Det skal gjevast opplysningar om eventuelle overvakingundersøkingar i nærområda.

Det skal gjerast greie for utslepp til vatn og grunn som tiltaket kan føre til. Det skal vidare gjerast greie for konsekvensar av tiltaket for miljøtilstanden i alle dei relevante vassførekomstane, i anleggs- og driftsfasen. Konsekvensane av endra vassføringsforhold i aktuelle vassdrag skal vurderast, med vekt på resipientkapasitet, vasskvalitet og moglege endringar i belastning.

Potensiell avrenning frå planlagde massedeponi i eller nær sjø/vatn/vassdrag skal spesielt vurderast i forhold til moglege effektar på fisk og ferskvassorganismar.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

Utgreiinga skal baserast på eksisterande informasjon.

6.10.2 Anna forureining

Eksisterande støyforhold og omgivnadene si evne til å absorbere støy skal skildrast. Dagens luftkvalitet skal omtalast kort.

Konsekvensane av tiltaket med tanke på støy, støvplager, ristingar og eventuelt andre aktuelle forhold skal greiast ut for anleggs- og driftsperioden, spesielt der dette vil skje nær busetnader.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.11 Samisk natur- og kulturgrunnlag

Dette punktet er ikkje aktuelt for Bredvatn kraftverk då kraftverket ikkje vil påverke tradisjonelle samiske bruksområde.

6.12 Naturressursar

Konsekvensane av tiltaket i anleggs- og driftsfasen skal vurderast for alle deltemaa.

For kvart deltema skal også moglege avbøtande tiltak vurderast i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.12.1 Jord- og skogressursar

Jord- og skogressursane i området samt dagens bruk og utnytting av areala skal skildrast. Informasjon skal hentast inn mellom anna frå dei aktuelle grunneigarane og rettshavarar.

Konsekvensane av tiltaket for jordbruk, skogbruk og utmarksbeite skal vurderast kort. Storleiken av areal som går tapt eller blir omdisponert, skal oppgjevast, med vekt på eventuelt tap av dyrka mark.

6.12.2 Ferskvassressursar

Temaet skal omtalast kort, med vekt på drikkevassforsyning og eventuelt behov til næringsverksemd (gardsdrift, industri, fiskeoppdrett).

6.12.3 Mineral og masseførekomstar

Eventuelle mineral- og masseførekomstar i området, medrekna sand, grus og pukk, skal kort skildrast. Førekomstane si lokalisering og omfanget av dei skal gå fram av skildringa.

6.13 Samfunn

6.13.1 Næringsliv og sysselsetjing

Dagens situasjon når det gjeld næringsliv og sysselsetjing i området skal omtalast kort.

Det skal vurderast kva for effekt tiltaket har på næringsliv og sysselsetjing i området. Det skal gjerast ei mest mogleg konkret vurdering av behovet for vare-/tenesteleveransar og arbeidskraft (tal på årsverk) i anleggs- og driftsfasen.

6.13.2 Utvikling i folkesetnad og bustadbygging

Dagens situasjon med omsyn til folkesetnad skal skildrast kort.

Moglege effektar på utviklinga i folkesetnaden og bustadbygginga som følge av tiltaket skal vurderast.

6.14 Tenestetilbod og kommunal økonomi

Dagens tenestetilbod og kommuneøkonomien skal skildrast kort.

Det skal gjerast ein kort og mest mogleg konkret omtale av kva konsekvensar tiltaket kan få for den kommunale økonomien.

Det skal også vurderast om tiltaket vil føre til krav til privat og kommunal tenesteyting, og eventuelt til ny kommunal infrastruktur.

6.14.1 Sosiale forhold

Det skal gjerast ein kort omtale av moglege konsekvensar for sosiale forhold.

6.14.2 Helsemessige forhold

Støy, støvplager, trafikkmessige ulemper og mogleg auka risiko for ulukker knytt til anleggs- og driftsfasen, skal vurderast. Temaet må sjåast i samanheng med fagtemaa forureining og sosiale forhold.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan komme, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.14.3 Friluftsliv, jakt og fiske

Det skal gjerast kort greie for naturkvalitetar, kulturkvalitetar, landskapskvalitetar, visuelle kvalitetar og anna som kan tenkjast å ha verdi for naturopplevinga i området, jf. kapitla om landskap, naturmiljø og kulturmiljø.

Kvalitetane til området med omsyn til friluftsliv skal vurderast ut frå mellom anna tilgjengelegheit, kva aktivitetar som kan utøvast, lokalisering, overnattingshytter og løypenett m.m.

Det skal gjerast greie for dagens bruk av området. Dette inkluderer ei skildring av kven som bruker det, kva aktivitetar som går føre seg, om området gir tilkomst til andre område som er viktige for friluftsliv, og om området er ein del av eit større friluftsområde.

Det skal skildrast i kva grad viltførekomstane i området blir utnytta.

Det skal gjerast greie for om tiltaks- og influensområdet er verna eller sikra som friluftsområde etter særlover, eller regulert etter plan- og bygningslova (dvs. friluftsområde med planstatus).

Utgreiinga skal så langt det er relevant, følgje DN-handbok 18 (Friluftsliv i konsekvensutredningar etter plan- og bygningsloven). Utgreiinga skal baserast på eksisterande opplysingar og samtalar med offentlege styresmakter, organisasjonar, grunneigarar og lokale det vedkjem.

Moglege konsekvensar av tiltaket for friluftsliv skal vurderast for anleggs- og driftsfasen. Dette må sjåast i samanheng med konsekvensar for landskap, natur- og kulturmiljø. Det skal mellom anna vurderast i kva grad tiltaket vil føre til endra bruk av området, og kva brukargrupper tiltaket får følgjer for.

Utgreiinga skal innehalde ei kort skildring av eventuelle alternative friluftsområde.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.14.4 Reiseliv

Natur- og kulturattraksjonar i utbyggingsområdet skal omtalast og kartfestast. Turistanlegg, hytteområde, sportsanlegg, tilrettelagde rasteplassar langs vegar m.m. skal kartfestast.

Det skal gjevast ei skildring av innhaldet og omfanget av reiseliv og turisme i området. Relevante opplysingar kan hentast inn frå NHO Reiseliv, Innovasjon Noreg, fylkeskommunen og lokale og regionale reiselivsaktørar.

Det skal vurderast kva verdi utbyggingsområdet har for reiselivet i forhold til desse punkta:

- dagens bruk*
- eksisterande planar for vidare satsing*
- er området eigna for/har området potensial for å vidareutvikle reiselivsaktivitetar*

Kva konsekvensar tiltaket vil ha for reiselivet, skal greiast ut for anleggs- og driftsfasen, ut frå korleis utbygginga vil kunne verke inn på verdien av reiselivsattraksjonane.

Moglege avbøtande tiltak i forhold til dei negative konsekvensane som kan kome, skal vurderast, medrekna eventuelle justeringar av tiltaket.

6.15 Samla belasting

Det skal gjevast ei oversikt over eksisterande og planlagde inngrep innanfor eit geografisk avgrensa område som går ut over influensområdet. Det skal gjerast ei vurdering av samla belasting (tidlegare kalla sumverknader) for tema der dette blir sett på som konfliktfylt. Sentrale tema kan til dømes vere landskap, friluftsliv og/eller naturmangfald.

6.15.1 Presisering om naturmangfald

Vurderinga av samla belasting for naturmangfald kan fokusere på dei tiltaka og inngrepa som ein meiner vil kunne få negative verknader for ein eller fleire trua eller prioriterte artar og/eller verdifulle, trua eller utvalde naturtypar som er identifisert gjennom utgreiingane om "Naturmiljø og naturens mangfald". For desse artane/naturtypane skal det primært vurderast om dei aktuelle tiltaka og inngrepa kan påverke forvaltningsmåla som er fastsett. Det skal også vurderast om tilstanden og bestandsutviklinga til desse artane/naturtypane kan bli vesentleg endra.

Vurderingane skal bygge på kjent og tilgjengeleg informasjon om andre planar og utgreidde verknader for naturmangfald. Artane og naturtypane som det peikast på går fram av DN-handbok 13, "Norsk rødliste for naturtyper" 2011, utvalde naturtypar peikt ut jf. nmfl § 52, økosystem som er viktige økologiske funksjonsområde for trua artar i "Norsk rødliste" 2010 og prioriterte artar peikt ut jf. nmfl § 23. Det skal givast ei oversikt over eksisterande og planlagde inngrep innanfor eit geografisk avgrensa område som går ut over influensområdet. Moglege sumverknader av tiltaket som blir sett på som konfliktfylte, skal vurderast.

6.16 Andre forhold

6.16.1 Massedeponi

Planlagde område for deponering av masse skal visualiserast og merkast av på kart. Aktuelle alternative plasseringar av tunnelmassane og alternativ bruk skal omtalast. Det skal gjerast greie for korleis eventuell mellomlagring av massar skal skje.

6.17 Forslag til oppfølgjande undersøkingar

Det skal gjerast ei vurdering av behovet for, og eventuelt forslag til, nærare undersøkingar for planen eller tiltaket blir gjennomført, og undersøkingar med sikte på å overvake og klargjere dei faktiske verknadene av tiltaket. Det er tilstrekkeleg å peike på eventuelle område der det kan vere aktuelt med oppfølgjande undersøkingar.

6.18 Opplegg for informasjon og medverknad

Ein skal ha tett kontakt med aktuelle instansar og organisasjonar. Dette gjeld særleg Fylkesmannens miljøvernavdeling, fylkeskommunen, kommunen og lokale instansar/ressurspersonar med interesser i, eller kunnskap om fagfelt/næring.

Det skal leggjast opp til ein medverknadsprosess som inneber samtaler og arbeids-/informasjonsmøte i nødvendig grad med dei aktuelle partane i tillegg til dei offentlege høyringane og informasjonsmøta."

Innkomne uttalelser

Vi gir her oppsummering av hovedpunktene i uttalelsene NVE har mottatt. Synspunkter på om prosjektet bør gjennomføres eller ikke omtales ikke her, det diskuteres ved en behandling av en eventuell konsesjonssøknad.

Bremanger kommune gjengir i sin uttalelse av 21.08.2012 formannskapetets behandling og vurdering av meldingen:

"Vurdering:

Tiltaksområdet ligg rett nord for Ålfotbreen og Ålfoten landskapsverneområde. Området er allereie påverka av vasskraftutbygging gjennom Åskara kraftverk som Bredvatn kraftverk vil bli ein integrert del av. Det går veg langs fjorden, og fleire kraftleidningar kryssar fjorden i området. Det går også kraftleidning fra uteanlegget i Åskåra opp til dammen ved Store Åskorsvatn og og ei leidning sørvestover mot Blåbredvatnet.

Største del av tiltaksområdet er i kommuneplanen sin arealdel avsett til Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Rundt Øvre og Nedre Bredvatn er dette hovudsakleg LNF-område der friluftsliv er dominerande. Ved fjorden der tilkomsten til kraftstasjonen vil ligge og ved eksisterande tippar i sjø som er vurdert utvida er arealet avsett som anna byggeområde. Området vest for taubanestasjonen som også er aktuelt som deponi/mellomlager for tunnelmassar har føremål LNF-område.

Aktuelle problemstillingar i høve til konsekvensar for miljø og samfunn vil m.a. vere:

- *Hydrologi - utbygginga vil medføre redusert vassføring mellom inntak og elva sitt utløp i Store Åskorvatn og to synlege fossefall mellom Nedre Bredvatn og Store Åskorvatn vil få redusert verdi som landskapselement.*
- *Terrenginngrep i samband med etablering av dam, tersklar, inntak og evt. lukehus*
- *Arealbeslag ved deponering av tunnelmassar*
- *Landskapsvernområdet, eit mindre bortfall av inngrepsfrie område (INON)*
- *Friluftsliv, jakt og fiske—deler av området er vurdert som regionalt viktig område for friluftsliv.*

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

16.08.2012 Formannskapet

FSK-134/12 Vedtak:

Bremanger kommune har ingen merknad til framlegg til utgeiingsprogram for bygging av Bredvatn kraftverk—SFE Produksjon"

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane skriver i sin uttalelse av 04.09.2012:

"Fylkesmannen meiner at det planlagde utgreiingsprogrammet er akseptabelt, under føresetnad av at det blir brukt spesialisert kompetanse der det er nødvendig, samt at nokre tema blir noko betre utgreia. Kravet til kompetanse blir understreka spesielt når det gjeld registrering av flora og fauna, samt planlegging av massedeponi. Det må kartleggjast kor stor avstand det vert frå inngrepa til grensa for Ålfotbreen landskapsvernområde. Vidare bør det gjennomførast ein ROS-analyse som omfattar fleire tema enn ras og flaumfare, og det bør sjåast på om det er

mogleg å sanere delar av eksisterande linjer og andre installasjonar knytt til overføringsnett. I den temavise gjennomgangen er det gitt nærare omtale og ytterlegare nokre innspel og kommentarar.

Vurdering

Naturmiljø og biologisk mangfald

Fylkesmannen har ingen registreringar i dette området som vil bli påverka av ei eventuell kraftutbygging, verken av raudlisteartar eller naturtypar. Ein prioritert naturtypelokalitet av verdi A ligg ned mot Åskora, men den ser ikkje ut til å bli påverka av prosjektet.

Når det gjeld undersøkingar av raudlista artar vil vi understreke at dette som regel krev svært spesialisert kompetanse, kanskje særleg for botndyr, mosar og lav. Vidare må fleire artar, for eksempel fugl, registrerast på spesielle delar av året eller døgnet.

Det vert opplyst at Øvre Brevatnet og Nedre Brevatnet er fisketomme, og fiskeundersøkingar er heller ikkje omfatta av utgreiingsprogrammet. Ved prøvegarnfiske i Store Åskorvatnet i 2004 vart det ikkje påvist fisk, og det kom heller ikkje fram opplysningar om at det har vore fisk i dette vatnet. Vi ber om at det vert sjekka ut om det likevel finst lokal og erfaringsbasert kunnskap om fisk og fiske i dette vatnet.

Landskap, friluftsliv og inngrepsfrie naturområde (INON)

Det må klarleggjast kor nær inntil grensa for Ålfotbreen landskapsvernområde prosjektet vil kome, og spesielt er det viktig dersom Øvre Brevatnet skal regulerast. Grensa for landskapsvernområdet går like sør for Øvre Brevatnet, i ein avstand som ser ut til å vere berre ein til to titals meter. Nedre Brevatnet ligg om lag 400 meter unna grensa for landskapsvernområdet. Vi vil understreke at det i konsekvensvurderinga for landskapet og landskapsopplevinga må gjerast greie for i kva grad inngrepa vil verte synlege frå landskapsvernområdet og innfallsportane til landskapsvernområdet.

Ureining, vasskvalitet og støy

Det må også vurderast korleis masse skal deponerast eller eventuelt brukast. Massedeponiområde må sjekkast ut slik at dei ikkje blir plasserte der det er veksestad for sjeldne artar, og dei må plasserast slik at det ikkje er fare for avrenning eller utrasing til vassdrag. Massedeponi bør planleggjast av personar med særskild kompetanse på landskap, og tilpassast slik at dei viser minst mogleg att.

Vi viser elles til "forskrift om rammer for vannforvaltningen" (vassforskrifta) fastsett 15.12.2006. Nye fysiske inngrep kan aksepterast dersom dei dekkjer viktige samfunnsomsyn, det ikkje finst betre alternative løysingar og det vert teke tilstrekkeleg miljøomsyn. Nye kraftutbyggingar må vurderast opp mot forskrifta og målsetjingane i dette arbeidet. Konsekvensutgreiinga bør innehalde ei vurdering av økologisk status på den aktuelle strekninga (ut frå biologiske og fysisk-kjemiske parametrar), og om utbygginga vil føre til nedklassifisering av tilstanden.

Samfunn og beredskap

I forslaget til utgreiingsprogram går det fram at skred- og flaumfare vil verte greidd ut. Dette er svært sentrale risikotema å sjå på, men vi vil likevel tilrå at det vert gjort ein analyse av risiko og sårbarheit (ROS-analyse) som omfattar fleire tema enn desse. NVE sin rettleiar i risiko- og sårbarheitsanalysar for kraftforsyninga vil kunne gi viktig og relevant rettleiing til dette

arbeidet. Klimaendringane er venta å påverke framtidig risiko og sårbarheit, t.d. på grunn av auka årleg nedbør og oftare ekstreme vêrtilhøve. I ROS-analysen må det difor vurderast kva konsekvensar klimaendringane vil kunne få.

Elektriske anlegg og overføringsleidningar er føreslått som tema i utgreiingsprogrammet. I denne vurderinga bør det sjåast på om det er mogleg å sanere delar av eksisterande linjer og andre installasjonar knytt til overføringsnettet.

Det bør òg gjerast greie for om ei utbygging vil kunne påverke lokal eller regional kraftforsyningstryggleik."

Sogn og Fjordane fylkeskommune referer i sin uttalelse av 01.10.2012 konklusjonen fra saksbehandlingen:

"Sogn og Fjordane fylkeskommune handterte denne saka 26.09.2012 som sak 108/12 og det vart gjort slikt vedtak:

Sogn og Fjordane fylkeskommune meiner at meldinga med framlegg til utgreiingsprogram for Bredvatn kraftverk er eit godt grunnlag for å fastsette utgreiingsprogram og seinare framlegging av konsesjonssøknad.

Fylkeskommunen ber om at utgreiingane vert supplert slik:

Utgreiing av konsekvensar sett i relasjon til at delar av dei planlagde tiltaka ligg innafør område med nasjonal verdi for friluftsliv.

Alle registrerte kulturminne i tiltaksområdet må bli merka på kart. Søkjar må gå gjennom og skildre visuelt og fysisk påverknad av tiltak og gjere greie for konfliktgrad og sårbarheit til dei registrerte kulturminna. Søkjar må vurdere avbøtande tiltak som kan minske ev. negative verknadar for kulturminna."

Bergen Sjøfartsmuseum skriver i sin uttalelse av 31.08.2012:

"Museet kjenner ikke til kulturminner ved Førdespollen og Bredvatn i Bremanger kommune som kan bli direkte berørt av det omsøkte tiltaket. Det er ikke indikasjoner på at noen av de berørte områdene har vært anvendt som ankringssted eller havn i eldre tid. I tillegg har vi ikke noe som tyder på at det er et potensial for marine kulturminner i dette området.

Kraftverk og rørgater m.m. er landbaserte konstruksjoner, men med en konsekvens ved en eventuell neddemming at kulturminner på land vil bli til marine kulturminner. Bergens Sjøfartsmuseum har flere eksempler på dette i sitt forvaltningsområde.

Museet har ingen innvendinger mot den foreslåtte utbyggingen.

Muligheten for at det kan ligge kulturminner i de aktuelle områdene er til stede. Vi gjør derfor oppmerksom på at tiltakshaveren plikter å gi melding til museet dersom det under arbeid i sjøområdene påvises skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli berørt av tiltaket, må undervannsarbeidet straks stoppes. Virksomheten må i så fall ikke gjenopptas før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse forutsetningene vil være i strid med bestemmelsene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner."

Norges Miljøvernforbund har i uttalelse av 10.08.2012 tatt opp forholdet til verditap av naturverdier:

"Konklusjon

Som nevnt ovenfor vil en utbygging føre til en reduksjon av naturens verdi som rekreasjonsareal for fritidssysler. Naturverdier vil gå tapt for både fastboende i området og turister. Verditapet som forringelsen av uberørt natur og kulturlandskap har for turister kan ikke kun måles i tapte inntekter fra turistene, men må også ta med at folks mulighet til å bruke og beskue dette gratis har stor verdi i seg selv. Disse verdiene vil forringes med utbygging. Inngrepet har som nevnt mange skader og har ingen nytte da Sogn og Fjordane allerede har et stort overskudd av elektrisk energi. Derfor krever NMF avslag på søknaden om utbygging av Bredvatn kraftverk."

Sogn og Fjordane Turlag skriver i sin uttalelse av 20.06.2012:

"Vi viser til høyringsbrevet dykkar av 27.06.2012, til sakspapira som vi har lasta ned via internett, og til folkemøtet i Ålfoten 28.08.2012, og takkar for at vi fekk utsett høyringsfristen. Fråsegna er basert på Meldinga, info gitt på folkemøtet og henta via Internett, og eigen kunnskap om området.

Om Sogn og Fjordane Turlag:

Sogn og Fjordane Turlag (sjå <http://sognogfjordane.turistforeningen.no/>) er eitt av Den Norske Turistforening sine 57 medlemslag, og fylkeslag for 16 lokale lag spreidd over heile fylket. Siste medlemstal: 5.744. Bredvatn kraftverk ligg i Keipen Turlag sitt arbeidsområde, sjå: <http://keipen.turistforeningen.no/>.

Om friluftsliv i det aktuelle området:

Størstedelen av Ålfotbreområdet, som vi her definerer som Ålfotbreen landskapsvernområde + omkringliggende område i nord, i vest og til dels i sør, er eit dels lokalt, dels regionalt, og dels nasjonalt viktig turområde. Heile den høgtliggende delen av utbyggingsområdet (over ca. kote 300,) ligg inne i eit regionalt og nasjonalt viktig friluftsområde. Kjelder: www.fylkesatlas.no og Sogn og Fjordane fylkeskommune sin "Regional plan for vindkraft", med vedlegg, vedteken av fylkestinget 8. juni 2011. Sjå kart i Vedlegg 1 og 2. Link til Vindkraftplanen: [http://www.sff.no/cmsff/cmspublish.nsf/\\$all/3652DEB5B22D6187C12579190050E924?OpenDocument](http://www.sff.no/cmsff/cmspublish.nsf/$all/3652DEB5B22D6187C12579190050E924?OpenDocument).

I "FOR 2009-01-09 nr 09: Forskrift om vern av Ålfotbreen landskapsvernområde, Bremanger, Flora og Gloppen kommunar, Sogn og Fjordane" står det mellom anna følgjande:

"§ 2. Føremål

Føremålet med vernet er å:

- *Ta vare på eit eigenarta, vakkert og kontrastrikt naturlandskap med dei vestlegaste og mest oseanisk påverka isbreane i Noreg.*
- *Bevare utan større tekniske inngrep dei storslåtte og særprega devonske landskapsformene, og heile breidda av naturtypar i overgangen frå høgfell og bre til elver og vatn, skogkledde dalar og fjordlier med varmekjær lauvskog.*
- *Ta vare på det biologiske mangfaldet og kulturlandskap som finst i området.*

Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.”

Som det går fram av føremålsparagrafen, er altså både landskap, geologi, biologisk mangfald og friluftsliv viktig i Ålfotbreen landskapsvernområde. I denne konkrete utbyggingssaka er dette spesielt viktig ettersom:

Grensa for verneområdet går akkurat i sørenden av det eine alternative reguleringsmagasinet, Øvre Bredvatnet. Viss vatnet blir demt opp, vil altså reguleringssona høgst sannsynleg gå inn i verneområdet. Dessutan vil det relativt urørte, særprega trappetrinslandskapet mellom reguleringsmagasina Store Åskorvatnet og Z-vatnet, bli påverka av enda eit nytt skjemmaende magasin. Det er meir enn mange nok slike magasin frå før!

Hovudturruta vest-aust (mellom Blåbrebu og Gjeugnabu) både til fots og på ski, passerer berre 450 – 500 m sør for Øvre Bredvatnet. Avstanden mellom turruta og Nedre Bredvatnet blir litt over 1 km. Dette betyr at uansett val av magasinalternativ vil den visuelle konflikten mellom reguleringsmagasinet og turruta bli stor. I tillegg er fossane mellom Nedre Bredvatnet og Store Åskorvatnet viktige landskapselement for friluftslivet.

Det er relativt sannsynleg at det på (delar av) elvestrekningane frå Øvre Bredvatnet via Nedre Bredvatnet til Store Åskorvatnet er verdfullt biologisk mangfald, til dømes fossesprøytoner. Om dette stemmer, må klårleggast – gjennom feltarbeid - i konsekvensutgreiingane.

For informasjon om merka og umerka turruter i området, viser vi til Vedlegg 3, og til det nye Turkart Bremanger. Dessverre er det enkelte feil og manglar ved stiplinga av turrutene på Turkartet:

Nord for Kvannbotnfjellet går ski- og fotturruta noko lenger nord enn det stiplinga på kartet viser.

Den beste fotturruta som går opp vest for Z-vatnet, er ikkje med.

Den nordlegaste delen (opp ryggen vest for Z-vatnet) av skiturruta over Gråfjellet manglar også. Der ruta er stipla, lenger sør, er det så bratt at det må vere heilt uvanleg gode snøtilhøve om ein skal kunne kome fram, enten ein går på ski eller til fots.

Den nye, merka fotturruta frå Hope i Hyen til Gjeugnabu, er ikkje komen med. Den ruta som er stipla, er den gamle og meir krevjande ruta.

Kvifor er så området i/rundt utbyggingsområdet rangert som Nasjonalt viktig friluftsområde, trass i at det ikkje er tusenvis av menneske som brukar det, men truleg berre nokre hundre årleg? Dette har samanheng med den fantastisk høge kvaliteten området har. Denne kombinasjonen av ville fjell, høge stup (opp til 1100 m vest for Gjeugnen), brear, heilt særprega landskap, ein vassdragsnatur kombinert med trappetrinsformasjonar som ein, mellom anna på strekninga mellom X-vatnet og Store Åskorvatnet, ser eit svært godt døme på, er rett og slett eineståande. Det finst ikkje maken her i landet, og kanskje ikkje internasjonalt heller! Friluftsliv i dette området gir opplevingar som er heilt eineståande!

Kvaliteten på området gjer at det har vorte oppdaga av fleire og fleire, både nasjonalt og til dels også internasjonalt. Det kan ein mellom anna sjå i hyttebøkene på Blåbrebu og Gjeugnabu. Ein stor del av dei som overnattar der er frå andre delar av landet.

Mellom dei aktive brukarane av området finn ein Friluftslivsskulen: Nordfjord folkehøgskule, sjå <http://www.friluftslivsskulen.no/>

For å gje ein illustrasjon på korleis området er, viser vi til biletet på neste side, teke 16.08.2012. Biletet er frå turruta mellom Gjegnabu og fjelltoppen Gjegenen, 1670 m. Fjellet bak og til høgre er Gråfjellet, 1405 m. Litt nedanfor midten av biletet, ser vi den sørlege delen av X-vatnet. Gjegnabu er markert med ein liten raud ring opp og til høgre for personen på biletet. Og personen er svensk! Biletet er frå området litt aust for utbyggingsområdet (det er 5 km frå Gjegnabu til Øvre Bredvatnet), men det gir likevel ein god peikepinn på den kvaliteten også utbyggingsområdet har for friluftsliv.

Kommentarar til Meldinga om Bredvatn kraftverk sin omtale av friluftsliv:

Dessverre er delar av det som står i Meldinga prega av feilinformasjon og mangelfull informasjon om friluftsliv. Nokre døme for å grunngje denne påstanden:

Sitat frå samandraget på side 2 i Meldinga: "Området ligg utilgjengeleg til, og størstedelen av ferdselen i området er knytt til stien til Ålfotbreen som er eit viktig friluftsområdet. Stien går ca. 4-5 km frå dei to alternative inntaksmagasina." Kommentar: Det er korrekt at den merka stien frå Åskora kraftstasjon og nesten til toppen av Ålfotbreen, 1385 m, er ei viktig og mykje brukt turrute. Men det utbyggjarane ikkje nemner, er hovudruta vest-aust mellom Blåbrebu og Gjegnabu. Den er også ganske mykje brukt, både til fellesturar og individuelle turar, og ruta passerer Øvre Bredvatnet på berre 450 – 500 m avstand. Den delen av turruta som går mellom Øvre Bredvatnet og Kvannbotnfjellet vart merka av på Turkart Ålfotbreen som kom allereie i 1991, året etter at Gjegnabu vart bygd. Den aktuelle turruta har altså vore offentleg kjend i meir enn 20 år. Utbyggaren fekk spesielt god kunnskap om hyttene og turrutene i Ålfotbreområdet i samband med arbeidet med etablering av Ålfotbreen landskapsvernområde, som starta for litt over 10 år sidan, så den aktuelle turruta er velkjend for utbyggaren. Både utbyggaren og Turlaget deltok aktivt i verneplanarbeidet.

Sitat 1 frå punkt 5.8 på side 25: "I følge Tangeland m.fl. (2006) er det ikkje snakk om stor bruk av området, men det vert brukt av ei trufast gruppe primært frå regionen." Kommentar: Sitatet frå Tangeland m.fl. stemmer, men det er ikkje dermed sagt at det som står der er korrekt. At bruken av området ikkje er særleg omfattande, er korrekt. I dei fleste område der høgdeskilnaden for å kome dit er nesten 1400 m, er det slik. Men at området "vert brukt av ei trufast gruppe primært frå regionen", det stemte nok i tida før Blåbrebu og Gjegnabu vart bygde. (Og underskrivne sakshandsamar høyrde til den gruppa.) Men det stemmer absolutt ikkje i dag. I dag er bruken nasjonal, og til ei viss grad internasjonal. Også regionalt er fleirtalet av brukarane utanom den tidlegare "trufaste gruppa". Mellom anna har dei mange fellesturane i området bidrege til det.

Sitat 2 frå punkt 5.8 på side 25: "Åskora er ein av to viktige innfallsportar til Ålfotbreområdet (Tangeland m.fl. 2006)." Kommentar: Dette sitatet er ikkje korrekt gjengitt! Det som står i NINA Rapport 212, side 55 under punkt 5.2.4.2 Friluftsliv (i Bremanger kommune) er følgjande: "Åskora er en av to viktige innfallsportar til Ålfotbreen." Når ein med Ålfotbreen meiner den delen av Ålfotbreområdet som konkret heiter Ålfotbreen og som har eit toppunkt på 1385 m, så stemmer Tangeland sitt sitat. (NB! Det er i tillegg andre innfallsportar til Ålfotbreen som er mindre viktige enn dei to viktigaste.) Men når utbyggjarane har "forfalska" sitatet til å gjelde heile Ålfotbreområdet, så stemmer sitatet absolutt ikkje, då er det mange fleire viktige innfallsportar. Det veit utbyggjarane svært godt!

Alternative utbyggingsløyningar:

Med utbygging kloss inntil grensa for Ålfofbreen landskapsvernområde og inne i eit eineståande, og nasjonalt viktig friluftsområde, er det heilt klårt at utbygginga er konfliktfylt. Dei eventuelle inngrepa må derfor gjerast så små og lite synlege som på nokon måte mogeleg! I Meldinga er det, etter vårt syn, i altfor liten grad lagt opp til det. Våre hovudsynspunkt på alternative utbyggingsløyningar:

Med det høge konfliktnivået i denne saka, er Nullalternativet i dette tilfellet eit svært viktig alternativ å få utgreidd. Med Nullalternativet meiner vi då at ein på sikt må fornye/rehabiliterer det eksisterande Åskora 1 kraftverk. Dette kraftverket, som er kjent som SFE si «pengemaskin», har rikeleg god nok økonomisk bereevne til å tåle kostnadane med ei slik fornying/rehabilitering. Dette vil gje null nye inngrep nær landskapsvernområdet og inne i det nasjonalt viktige friluftsområdet. Berre steintippene nede ved sjøen vil vere eit problem. Vi ber NVE om å krevje at dette alternativet blir skikkeleg utgreidd!

Viss Øvre eller Nedre Bredvatn skal regulerast, må det utgreiast alternativ der inngrepa er så små og lite synlege som er mogeleg. Dette betyr følgjande, som vi ber NVE om å krevje utgreidd:

Vatna vert ikkje demde opp! Det betyr at toppen av sperredammen ved utløpet av det aktuelle vatnet må leggjast på normalvasstanden, eller maksimum 20 – 30 cm over den! Bruk av ein slik låg dam vil redusere helikopterbruken, og dermed byggekostnaden, betydeleg!

Vatnet som vert regulert, får maksimalt ha ei reguleringshøgde på 1 m. Spesielt viktig er dette om sommaren, i perioden ca. 20. juni – 20. september. Men det er også viktig med lita reguleringshøgde i skitursesongen, som i hovudsak varer frå 1. mars til 20. juni. Resten av året kan det eventuelt tillatast litt større reguleringshøgde, til dømes maksimalt 4 - 5 m. Vi er sjølvstøtt merksame på at låg reguleringshøgde vil kunne føre til at det av og til blir overløp. Men ettersom overløpsvatnet då berre vil renne ned i det store reguleringsmagasinet Store Åskorvatnet like nedanfor, vil ikkje dette vere noko vesentleg problem. Problemet kan dessutan reduserast gjennom meir aktiv bruk at reguleringsmagasina X-vatnet og Z-vatnet.

Det alternativet som har inntak i nærleiken av dammen i Øvre Bredvatnet, vert skrinlagt for godt! Dette er eit alternativ som legg opp til omfattande anleggsdrift og store inngrep oppe i høgfjellet. Det er fullstendig uakseptabelt i dette området! Dessutan blir steinmassene som skal deponerast i låglandet, mykje større. Viss ein sløyfar den høge dammen, som høgst sannsynleg vil føre til direkte konflikt med landskapsvernområdet, og berre brukar ein låg sperredam, vil ein ikkje ha bruk for å gjennomføre den omfattande anleggsdrifta oppe i høgfjellet. Helikopterdrift blir best/enklast/mest miljøvenleg! Vi ber NVE krevje at berre alternativet med inntak i den nordre enden av Øvre Bredvatnet vert teke med i den vidare planlegginga av prosjektet! Eller aller best: At SFE sjølv skrinlegg alternativet.

Når det gjeld alternativet med tofallsløysing med Store Åskorvatnet, reknar vi dette mest som eit teknisk spørsmål, som vi ikkje har sterke synspunkt på.

Vår prioritering av utbyggingsalternativa:

Nullalternativet med framtidig fornying/rehabilitering av Åskora 1 kraftverk, er etter vårt syn det klårt beste alternativet!

Alternativet med inntak i den nordre enden av Øvre Bredvatn og ingen oppdemming (maks 20 – 30 cm) av vatnet. Grunngeving: Bette enn alternativ 3 fordi det vil framleis renne litt vatn i dei

fine og godt synlege fossane mellom Nedre Bredvatnet og Store Åskorvatnet. Dette kan forberast ytterlegare gjennom slepping av minstevassføring frå Øvre Bredvatnet.

Alternativet med inntak i den nordre enden av Nedre Bredvatn kombinert med ingen oppdemming (maks 20 – 30 cm) av vatnet.

Alternativa med oppdemming av vatna, og alternativet med inntak av Øvre Bredvatnet i nærleiken av dammen, bør etter vårt syn fjernast fullstendig frå all vidare planlegging.

Alternative plasseringar av massedeponi:

Under folkemøtet 28.08.2012 kom det fram at det kan vere problem med alle dei 3 alternativa som er skisserte i Meldinga:

Tippene i sjøen vil kome i konflikt med livet i sjøen. Særleg kan konfliktane bli store viss Førdspollen er eit viktig gyteområde for fisk, noko vi – ut frå det vi har sett for andre liknande pollar – reknar som sannsynleg. Konsekvensutgreiingane må vere grundige nok til å avklare storleiken på konfliktane!

Tippen på land vil få avrenning til ei ganske viktig elv for anadrom fisk, elva som renn ned i Førdspollen frå vest. (Førdselva? Vi kan ikkje sjå at den har noko namn på kartet.) Det er heilt klårt at støv frå sprengd stein og kjemikalierestar etter sprenging er negativt for fisk. Men storleiken på konflikten må avklarast i konsekvensutgreiingane.

Når det gjeld plassering av massedeponia, ber vi både NVE og utbygarane om å lytte til dei som bur/er grunneigarar i området + ta omsyn til biologisk mangfald. Nye alternativ må utgreiast!

Kommentarar til framlegget til utgreiingsprogram:

I desse kommentarane er det også teke med kommentar til ein del av dei konsekvensane som er omtala i hovudpunkt 5 på side 21 – 26 i Meldinga.

6.1 Alternativ: Vi viser til det vi har skrive om utbyggingsalternativ tidlegare i fråsegna.

6.3.1 Overflatehydrologi: Vi ser at «Det skal takast bilder av fossane nedstraums Nedre Bredvatn på ulike talfesta vassføringar.» Dette er positivt, og viktig, ettersom desse fossane er viktige både for landskapsvurderingane og for naturopplevingane i friluftslivet. For friluftslivet er utsikten frå toppen av Ålfotbreen, 1385 m, og utsikten frå ruta vidare austover i retning Gjegnabu, dei viktigaste. Men også den mindre brukte ruta frå Åskora kraftstasjon til vest for Store Åskoravatnet og vidare austover langs sørsida av vassdraget/vatna, er viktig.

Fleire alternativ til minstevassføring frå alternativt Øvre og Nedre Bredvatn må utgreiast!

6.3.3 Magasinivolum, magasinkart og fyllingsberekningar: Det må ugreiast framlegg til krav til magasininfylling til ulike tider på året. Vi viser til det vi har skrive om dette tidlegare i fråsegna.

6.6 Landskap og INON: Ålfotbreområdet har fleire rekkjer med «trappetrinsvatn». Dei mest kjende er vel dei to rekkjene som er lenger vest, nord for toppane Saga, Plogen og Keipen. Men frå X-vatnet i aust, eller eigentleg frå det vesle namnlause vatnet ved Gjegnabu, og vestover forbi Store Åskoravatnet til Nedre Sjørdalsvatnet, er det ei liknande rekkje. Men denne har større vatn. Denne rekkja går vidare vestover via Snønykevatna til 10-vatna i den nordlegaste av dei to vestlege rekkjene. Det er klårt at dette er heilt spesielle kombinasjonar av landskapsformer, geologi og vassdragsnatur som må omtalast i landskapsrapporten.

NB 1! Det er viktig at det i landskapsvurderingane vert teke omsyn til den ekstra verdien området har fått gjennom opprettinga av Ålfotbreen landskapsvernområde.

NB 2! Det er viktig at dei som skal lage landskapsvurderingane får tilgang til meir korrekte opplysningar om turrutene i området, enn dei sterkt mangelfulle som står i Meldinga!

6.7 Naturmiljø og naturens mangfald: Langs elvestrekningane frå Øvre Bredvatnet til Store Åskorvatnet må det gjennomførast grundige feltregistreringar. Vi reknar det som relativt sannsynleg at her kan vere interessante område. Feltregistreringane må også omfatte reguleringsmagasina.

Naturmangfaldet på dei aktuelle stadane for massedeponi, inklusive i sjøen, må også kartleggast gjennom feltregistreringar.

6.7.3 Karplantar, mosar, lav og sopp: NB! Den måten å utgreie på som utbyggerane kjem med framlegg om her, er altfor dårleg. Her må det gjennomførast skikkelege feltregistreringar! Det eksisterande kunnskapsgrunnlaget er høgst sannsynleg altfor dårleg til at det kan brukast. Inntrykket vårt av det som står i punkt 5.3.3 på side 23 og 24, er at potensialet for interessante funn i området mellom Øvre Bredvatnet og Store Åskorvatnet, er undervurdert.

6.7.4 Pattedyr: Når det gjeld villtrekk, gjer vi merksam på at både underskrivne sakshandsamar og andre som har gått på tur mellom Blåbrebu og Gjeugnabu, ofte har sett spor etter omfattande hjortetrekk tvers over Ålfotbreen. Truleg mellom Straumsbotnområdet i sør og Ålfotenområdet i nord.

6.7.5 Fugl: Truleg er eksisterande kunnskap så dårleg at det må gjennomførast feltregistreringar!

6.7.6 Fisk: Vi er einige i at det ikkje finst fisk i Bredvatna eller i Store Åskorvatnet. Derimot er det fisk både i Førdselva (?) og i sjøen(Førdspollen). Grunna dei aktuelle plasseringane av massedeponia, må det gjennomførast vurderingar av både verdier og konsekvensar for fisk i begge desse områda. Særleg viktig er det å vurdere kor viktig Førdspollen er som gyte- og oppvekstområde for fisk. Men den anadrome fisken i Førdselva (?) er der også viktig. Vi ber NVE krevje at dette vert utgreidd!

6.8 Marine forhold: Viss det i konsesjonsfasen framleis er aktuelt med massedeponi i sjøen, må marine forhold utgreiast!

6.10.1 Vasskvalitet/utslepp til vatn og grunn: I tillegg til det som står, må konsekvensane for drikkevassforsyning utgreiast. Under folkemøtet kom det fram at dette er eit aktuelt tema.

6.14.3 Friluftsliv, jakt og fiske: Ettersom store delar av utbyggingsområdet ligg inne i eit nasjonalt viktig friluftsområde, er dette eit viktig tema. Det er derfor viktig at utgreiingsarbeidet vert gjort skikkeleg. Litt info i tillegg til det som står først i fråsegna:

Eigar av turlagshyttene Blåbrebu og Gjeugnabu, er Flora Turlag.

Fellesturar i området vert arrangert av Flora Turlag, Keipen Turlag, Midtre Nordfjord Turlag og Indre Sunnfjord Turlag. Truleg også av andre. Vi veit at folk både frå Bergen Turlag og DNT Oslo og Omegn har gått turar i området. Det er heilt sikkert mange fleire.

Flora Turlag, Keipen Turlag og Midtre Nordfjord Turlag har ansvaret for merking i ulike delar av området. Dessutan er det andre, utanom DNT, som også har gjennomført merking.

Ålfotbreområdet er så spesielt, med så gode kvalitetar, at det finst ingen liknande alternative turområde verken i Sogn og Fjordane eller i Noreg/Norden.

Nordfjord folkehøgskule – Friluftslivsskolen – er aktiv brukar av området i undervisinga.

6.15 Samla belastning: Dette er eit viktig tema i denne saka, ettersom det er både svært mange og svært omfattande kraftutbyggingsinngrep i Ålfotbreområdet frå før. Dette er ei stor ulempe for friluftslivet både når det gjeld landskaps-/naturopplevinga og reint fysisk.

Reguleringsmagasina skaper mange stadar store problem for friluftslivet, spesielt på ski. I tillegg er det svært mange og store inngrep heilt inntil grensene for Ålfotbreen landskapsvernområde. Ein finn til og med enkelte mindre inngrep inne i verneområdet! Det er svært lite ønskeleg med enda fleire inngrep! Både for friluftslivet og for verneområdet er enda fleire nye inngrep med på å redusere verdiane ytterlegare!

6.16.1 Massedeponi: Det må utgreiast både fleire alternative stadar for massedeponi, og andre alternativ til bruk av (delar av) massane enn å legge dei i deponi.

6.18 Opplegg for informasjon og medverknad: Sogn og Fjordane Turlag er interesserte i å vere med i ein medverknadsprosess!”

Førde grunneigarlag skriver i sin uttalelse av 01.09.2012 blant annet om stedsnavn i meldinga og økonomi i prosjektet:

”Grunneigarane seier og skriv Åskåra både om Åskårselva, Åskårsfossen, Store Åskårsvatn, Lisje Åskårsvatn og Åskårberget. Eldste kjende dokument som brukar denne skrivemåten er Skogsutskiftninga frå 1832. Grunneigarane kallar dei to omsøkte vatna for Brevatna. Nynorske reglar er klare på at det er berre to måtar å skrive første delen av ordet på. Anten bre eller brede. I ei samansetjing må namnet anten skrivast Brevatn eller Bredevatn. Noko anna er ortografisk ukorrekt. Vi set pris på om SFE-tilsette kan skrive stadnamna slik dei blir skrivne på garden. Å vise til kart som ofte kan ha feil, held ikkje.”

Økonomi

På side 6 i Meldinga finn vi ein matrise. Med inntak i Øvste Brevatnet er utbyggingskostnadene ved tofallsløysing sette til 465 millionar kroner. Under møtet 16.04.2012 nemnde SFE at utbygginga ville koste 200 millionar kroner. Det eine talet er over det doble av det andre! Spørsmålet som naturleg reiser seg er om desse tala berre er tipping eller svært raske estimat, eller om dei er grunnlagde på realistiske reknestykke utførte av kvalifiserte folk. Dersom det siste er tilfelle, er det merkeleg at vi finn svært lite om det viktige momentet økonomi i Meldinga. Emnet har fått berre nokre få linjer, medan utanforståande moment har fått rikeleg med spalteplass. Dersom det i det heile eksisterer eit gjennomarbeidd oppsett over utgifter og forventa inntekter vedrørende utbygginga av Bredvatn Kraftverk, burde dette ha fått brei plass i Meldinga. SFE burde i tillegg legge desse berekningane ut på heimesida til selskapet, slik at eigarane av selskapet, grunneigarane, NVE og andre kunne få eksterne fagfolk til å vurdere kvaliteten. Tilhøve som gjer at vi er spørjande til tala i Meldinga, er at SFE for kort tid sidan har bygt to andre kraftverk i Ålfoten; Dauremål kraftverk og Bjørndal kraftverk. Vi må få lagt fram tal som syner korleis desse to kraftverka i si tid var budsjetterte, og korleis dei endelege rekneskapa såg ut. Vi går ut frå at det er dei same økonomane som stod bak Dauremål og Bjørndal, som no arbeider med Bredvatn. I så fall bør klokke ringe og lampar lyse både for NVE og andre. Overskottspengane frå SFE bør gå til unge og eldre i eigarkommunane, og ikkje vere sandkasse for leikelystne ingeniørar.

(...)

SFE som forureinar

I Meldinga side 12 heiter det at ved val av Øvre Bredvatn som inntaksmagasin vil det bli produsert om lag 360 000 kbm steinmasse pluss 36 000 kbm steinmasse frå ny tunell ved Store Åskårsvatn. All masse skal takast ut ved fjorden. Dersom entreprenøren brukar lastebil som tek om lag 10 kbm i kvart lass, er det tale om snart 40.000 lastebillass som skal deponerast i nærmiljøet! Eit alternativ SFE nemner for deponering, er å legge massen på land, på eit 20 mål stort område sør for innmarka og tuna I Førde, og nær Daleelva og hus og hytter i Øyramrådet. Vi finn framlegget til tipp-område innteikna på kartet side 8 i Meldinga. Til dette er det å seie at sprengt steinmasse alltid vil innehalde mykje fint steinstøv. Når det er vind, vil dette støvet lett bli ført inn i buområde og plage folk som bur der. Serleg ille er steinstøv for folk med lunge-og luftvegsjukdommar. Kartet side 8 og 9 har store manglar. Mellom anna er ikkje kårhuset til Solheim og bustadhuset til Christensen/Midthjell innteikna. Begge desse bygningane ligg på Øyra, på austsida av tippområdet og nær dette. Daleelva er drikkevasskjelde for hus og hytter på Øyra. Steinmassedeponi slik SFE gjer framlegg om, vil ved avsig forureine drikkevatt. Mattilsynet vil utan tvil ha merknader til dette. Daleelva er lakseførande. Det er ikkje nemnt med eit ord i Meldinga. Avsig frå eit mogleg steindeponi vil tvilaust skade både gytefisk og yngel. Miljøvernaveidinga hjå fylkesmannen vil ganske sikkert ha bestemte merknader til desse deponiplanane. På Øyra bur det både vaksne om born. Tungtrafikk av store lastebilar over lang tid vil bli ein stor risiko for borna og venene deira. Store steindungar vil bli livsfarlege leikeplassar. Slik vil vi ikkje ha det. Førde Grunneigarlag protesterer på det mest bestemte mot steinmassedeponi på Førde-Øyra.

Behov for utvida linjekapasitet

I Meldinga side 13, punkt 2.6 Linjetilknytning, heiter det at mellom Åskåra kraftverk og Ålfoten Transformatorstasjon i Myklebustdalen må eksisterande nett forsterkast. SFE vil konsesjonssøke nødvendige tiltak.

Det som ikkje er nemnt i Meldinga er at SFE alt har fått konsulentfirmaet Jøsok prosjekt a.s. til å komme med framlegg. Grunneigarane kom heilt tilfeldig over kartet med innteikna kraftlinje. Firmaet har teikna inn ny høgspenlinje sør for innmarka til Førdegarden og nær denne. Det var her OED ikkje ville ha 420-kVlinja. Førdegrenda er innfallsporten til Ålfotbreen landskapsvernområde.

Grunneigarane i Førde er redde for at SFE likevel vil søke om løysingar som vil auke strålinga mot dyr og menneske på garden, og i tillegg verke skjemma på naturen. Grunneigarane protesterer kraftig mot slike løysingar.

Momentet som behendig vart "gløymt".

For ein del år sida var det tankar om å starte dagbrot av stein i området aust for Åskåra kraftstasjon (sjå kartet). Steinen skulle leverast over kaia i Åskåra til eigna frakteskip. Prosjektet skulle skaffe arbeidsplassar til bygda. Eitt av argumenta mot sprengingsarbeid så nær Åskåra Kraftstasjon var at ein ikkje på førehand kunne vite om slik sprenging kunne skade/øydelegge maskinene. Kvaliteten på fjellet i området er problematisk. Det sprengingsarbeidet som SFE no planlegg, vil ha langt større omfang og komme mykje nærare maskinene i stasjonen enn sprengingsarbeid i dagen langt unna stasjonshallen ville ha gjort. Likevel, korkje den vanskeleg fjellkvaliteten, eller skaderisikoen ved sprengingsarbeid finn vi omtala i Meldinga. Nok ein gong er viktige opplysningar utelatne.

Konklusjon

Førde Grunneigarlag vil protestere mot SFE sine planar om bygging av Bredvatn Kraftverk. Grunneigarproblematikken er ikkje i orden. Dei økonomiske konsekvensane er ikkje skikkeleg utreia og framlagde. Det er uvisst om seriøse tal eksisterer, og om dei i tilfelle er kvalitetssikra. Det er fårleg fjell SFE vil drive tunellar i. Prosjektet kan lett bli ei økonomisk ulykke for SFE, med dei skadelege ringverknader dette kan få både for kommuneøkonomi og arbeidsplassar. Prosjektet trugar innfallsporten til det vakre Ålfotbreen landskapsvernområde med skjemmaende reguleringar og enorme massedeponi. Plasseringane av dei endelause steinmassane vil føre med seg store skader og ulemper for menneska som bur i Førde i dag, og for vidare utvikling av Førdegrenda.”

Sabine og Julian Renkel skriver i uttalelse av 04.08.2012:

”Etter at vi er berørt av utbyggingen av Bredvatn kraftverk vil vi gjerne komme med noen synspunkter:

- Vi har prinsipielt ingenting imot at steinmasse tippes via sjøtomten vår i fjorden under forutsetningen at det nyvunne landområde tilhører fortsatt eiendommen vårt. Vi ber i såfall om steinmassene tippes på et slikt måte at det oppstår et lite småbåthavn.

- Vi synes derimot at tippområdet som er skissert inne i utløpsområdet til Førselva er ingen egnet sted etter at bruket av dette arealet fremstår som et urimelig stort inngrep i naturen. Det skulle medføre også en del lastebiltrafikk senere når materialet etterhvert avtransporteres. En slik handteringsmåte betyr også at tippen ikke dekkes med skog på mange år og står således synlig i lang tid.”

Roger Andre Solheim skriver i sin uttalelse av 18.07.2012 om eierforhold i prosjektområdet.

Rune Ripe har i uttalelse av 02.07.2012 skrevet om overskuddsmasse:

”Ser det er planar om eit nytt kraftverk i Ålfoten-området, og at det ligg føre nokre alternativ ti lagring av overskotsmasse frå tunellen. Sidan De er storforbruker av den lokale vegen gjennom bygda, har eg eit forslag som går ut på at De brukar av overskotsmassa til å utbetre vegen mellom Førde (I Ålfoten) og Sigdestad. Det er trass alt De som slit mest på vegen og De har ikkje akkurat lagt igjen svære summar i forhold til kva inntekter De har frå bygda!

No har De sjansen til å få utnytta overskotsmassen til noko fornuftig, samtidig som De gjer Ålfotbygda ei stor teneste, ved å lage ny veg, og sette opp gatelys på samme strekninga. Kommunen har ikkje pengane til det. De har!

Håpar at det kan komme bygda til gode med berre ein liten brøkdel av det som De trass alt tener på området her. Og som sagt, det er De som slit ut vegen med all tungtransporten som SFE har på den!”

Utbyggers kommentarer til innkomne uttalelser

1 Samandrag

NVE sende melding for Bredvatn kraftverk ut på høyring i juni 2012 med høyringsfrist 7. september 2012. Høyringsfristen vart seinare noko utvida.

Desse har kome med høyringsfråsegn til meldinga med forslag til utgreiingsprogram:

<i>Dato</i>	<i>Høringspart</i>	<i>Avsnitt</i>
02.07.2012	Rune Ripe	2.1
18.07.2012	Roger Solheim	2.2
04.09.2012	Sabine og Julian Renkel	2.3
10.08.2012	Norges Miljøvernforbund	2.4
21.08.2012	Bremanger kommune	2.5
31.08.2012	Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum	2.6
01.09.2012	Førde Grunneigarlag	2.7
04.09.2012	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	2.8
20.09.2012	Sogn og Fjordane Turlag	2.9
01.10.2012	Sogn og Fjordane fylkeskommune	2.10

Tabell 1 Mottekne høyringsfråsegner

Dei innkomne fråsegnene kommenterer forhold utover det som gjeld utgreiingsprogrammet. Vi har gått nøye gjennom fråsegnene, men kan ikkje sjå at her er innspel som endrar framlegget til program i særleg grad. Men vi tek med oss fråsegnene i det vidare arbeidet, i fyrste omgang med vidareformidling til dei som skal lage fagrapportane.

Vårt inntrykk er at tiltaket vi skisserer er mest konfliktfylt i høve til friluftsliv og visuelle verknader av dei føreslegne reguleringane, samt verknadane av massedeponia både på land og i sjø. Som det kom fram alt på folkemøtet så er Daleelva (elva nord for den føreslegne landtippen), lakseførande. For å unngå all påverknad av elva vil vi redusere omfanget av deponiet til det området som har helling mot sjøen. Og grunngjevinga for eit deponi på land er å ta vare på noko av tunnelmassen for eventuelle framtidige samfunnsnyttige formål i bygda. Dersom dette ikkje er eit ynskje så kan massen plasserast i hovuddeponiet i sjøen. I det tronge fjordlandskapet har det vore vanskeleg å finne eigna plasseringar for deponi. Av fleire omsyn er det er ikkje ynskjeleg med bruk av tunnelmasser under dyrkingsjord, og gjennom ei samla vurdering har vi kome til at eit sjødeponi er minst belastande.

Sidan det her er snakk om utviding av eksisterande deponi i sjø legg programmet opp til å omtale verknadane basert på eksisterande informasjon frå tilsvarande deponi. Vi ser dermed ikkje hensikt i å gjere registreringar av fisk og plantar i sjø sidan deponia vert lagt utanpå dei frå forrige utbygging. Vi har registrert at tippområdet i Åskåra er mykje brukt som fiskeplass. I forslaget til utgreiingsprogram punkt 6.7.6 Fisk vil vi foreslå fylgjande presisering:

Bjørklund m.fl. (1997) stadfestar at det aldri har vore fisk i verken øvre Bredvatn, Nedre Bredvatn eller Askorvatnet. Det er difor ikkje naudsynt med vurderingar knytt til verdier eller konsekvensar for ferskvassfisk som følge av tiltaket.

Eventuelle konsekvensar for marin fisk skal omtalast.

Elles går vi ikkje vidare med utgreiingar for tofallsløysinga, det gjeld både for Øvre og Nedre Bredvatnet. Denne avgjerda skuldast ikkje høyringsuttalane vi no har fått, men er gjort med bakgrunn i både tekniske og økonomiske vurderingar.

2 Utbyggjar sine kommentarar til høyringsinnspela.

Då det er for omfattande å referere høyringsfråsegnene ordrett har vi nytta ei forkorta og stikkordmessig framstilling av fråsegnene for å vise kva vi har kommentert.

2.1 Merknad frå Rune Ripe

Rune Ripe ynskjer at SFE skal bruke overskotsmasse til å bygge ny veg mellom Førde og Sigdestad.

Kommentar frå utbyggjar:

Vårt forslag til ein tipp ovanfor taubanestasjonen er med bakgrunn i eit seinare behov for masse til samfunnsnyttige formål. Dette må eventuelt gjerast som eit planlagt uttak, men vegbygging er eit høgst aktuelt bruksområde.

2.2 Merknad frå Roger Solheim

Merknaden gjeld fallrettar og rett til grunn.

Kommentar frå utbyggjar:

Fråsegna gjeld ikkje forhold i høve til vårt forslag til utgreiingsprogram. Vi vil gje vårt synspunkt på rettane i vassdraget i eit vedlegg til dette brevet.

2.3 Merknad frå Sabine og Julian Renkel

Sabine og Julian Renkel er grunneigarar i fjellet og har også ein teig som blir berørt av sjødeponiet i Åskåra.

- a) *Dei har prinsipielt ingenting imot utfylling i sjøen ved deira eigedom, men ynskjer utfyllinga forma slik at den kan fungere som ei lita småbåthamn.*

Kommentar frå utbyggjar:

Når det gjeld utforming av sjødeponiet så tek vi innspelet med oss til arbeidet med konsesjonssøknaden. Merknaden gjeld ikkje utgreiingsprogrammet.

- b) *Vidare gjev dei uttrykk for at forslaget vårt til massedeponi ovanfor taubanestasjonen er lagt til ein lite eigna stad. Både med omsyn til visuelle naturinngrep og fordi det vil føre til trafikk både ved etablering og seinare ved eit eventuelt uttak.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi har dessverre ikkje funne betre eigna stad i rimeleg nærleik til utbyggingsstaden for eit massedeponi på land. På grunn av fleire innspel knytt til Daleelva vil vi redusere omfanget av dette massedeponiet og plassere det på sørsida av skogsvegen. Terrenget heller her mot sjøen og saman med tiltak som vert gjort for oppsamling av sigevatn så meiner vi at det ikkje vert avrenning til elva. Framlegg til utgreiingsprogram er tilstrekkeleg for å få fram eventuelle konsekvensane av eit slikt deponi. Deponiet skal også visualiserast.

2.4 Merknad frå Norges Miljøvernforbund

Norges Miljøvernforbund krev avslag for begge alternativa med bakgrunn i fleire tema, mellom anna nærleiken til landskapsvernområdet, konsekvensane av deponia både visuelt og toksikologisk. Det vert også vist til at Sogn og Fjordane har eit stort overskot av elektrisk energi. I høve til forslaget til utgreiingsprogram meiner vi relevante tema Norges Miljøvernforbund viser til vil bli utgreia. Vi nemner desse stikkordsvis:

- a) *Nærleiken til Ålfotbreen landskapsvernområde. Massedeponia sin påverknad i fjordlandskapet. Urørt natur.*

Kommentar frå utbyggjar:

I vårt forslag til utgreiingsprogram, pkt.6.6 Landskap og inngrepsfrie naturområder (INON), skal verknader på landskapet, både på overordna og meir detaljert nivå skildrast.

Massedeponi og ureining

Kommentar frå utbyggjar:

Eventuelle konsekvensar av massedeponia vert handsama i fagrapportane 6,7 Naturmiljø, 6.10 Forureining og 6.12 Naturressursar.

Friluftsliv og turisme

Kommentar frå utbyggjar:

Verknadane for friluftsliv og turisme vert omtala i fagrapportane 6.14.3 Friluftsliv, jakt og fiske og 6.14.4 Reiseliv

2.5 Bremanger kommune. Ingen merknad

Bremanger kommune har ingen merknader til meldinga eller framlegget til utgreiingsprogram.

2.6 Merknad frå Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseum

Museet har ikkje innvendingar mot den føreslegne utbygginga. Viser elles til meldingsplikta tiltakshavar har ved eventuelle funn under utbygging.

2.7 Merknad frå Førde Grunneigarlag

Førde Grunneigarlag protesterer mot SFE sine planer om bygging av Bredvatn kraftverk med eit omfattande brev med mange tema. Ein stor del av brevet gjeld rettane til fall og grunn, og vårt synspunkt på dette er omtala i eit eige vedlegg til dette brevet. Elles meiner vi relevante tema Førde Grunneigarlag viser til i sitt brev vil bli utgreia. Vi viser til brevet og nemner dei ulike tema stikkordsvis:

- a) *Førdegrenda som innfallsporten til Ålfotbreen landskapsvernområde.*

Kommentar frå utbyggjar:

Grunneigarane har ikkje peika på manglar i utgreiingsprogrammet. Konsekvensane for Førde og landskapsvernområdet vert utgreia innanfor alle aktuelle tema.

- b) *Grunneigarlaget meiner skrivemåten av namn på vatn, elvar og fjell i meldinga er feil.*

Kommentar frå utbyggjar:

Stadnamn er litt på sida av tema utgreiingsprogram, men likevel viktig i høve til å gje rett informasjon i melding og konsesjonssøknad. Vi vil derfor kommentere innspelet. Namn er alltid omstridd, men det er Statens Kartverk som har ansvaret for namna på dei offisielle karta. Vi kan ikkje overprøve dette, og brukar karta og namna slik dei er offentleggjorde. Det var med bakgrunn i desse karta namnet vart Bredvatn kraftverk.

- c) *Økonomi. Grunneigarlaget viser til sprikande og usikre kostnadsoverslag.*

Kommentar frå utbyggjar:

Verknadane for næringsliv, sysselsetting, tenestetilbod og kommunal økonomi vert omtala og vurderte i fagrapport 6.13 Samfunn. Kostnadsoverslaga vert kvalitetssikra i den vidare søknadsprosessen, men usikkerheta til kostnad er der heilt fram til utbygginga skal gjerast og byggeprisane er komne inn.

d) Konesjonsvilkår for gjeldande konsesjonar.

Kommentar frå utbyggjar:

Vi arbeider kontinuerlig med å registrere og rydde opp i skrot etter tidlegare anleggsarbeid så langt dette gjeld vår del av verksemda til SFE konsernet.

e) Avsig, forureining og trafikkbelastning grunna massedeponiet bak taubanestasjonen.

Kommentar frå utbyggjar:

For å unngå avrenning og sig til Daleelva vil vi reduserte omfanget av dette massedeponiet til eit mindre område på sørsida av skogsvegen der terrenget heller mot fjorden og ikkje mot elva. Med denne endra utforminga av deponiet meiner vi det ikkje vil ha noko påverknad av drikkevatt eller fisk i Daleelva og at framlegget til utgreiingsprogram er tilstrekkeleg for å vise verknadane.

f) Utvida linjekapasitet.

Kommentar frå utbyggjar:

Grunneigarlaget kjem ikkje med krav om ytterlegare utgreiing. Vi meiner fagrapport 6,2 Elektriske anlegg og overføringsleidningar vil vise verknadane som fylgje av Brevatn kraftverk.

g) Sprengingsarbeid i Askåra. Risiko.

Kommentar frå utbyggjar:

Sikkerhet for anlegga våre ligg i botnen for all prosjektering. Når det gjeld fjellkvalitetane så er desse godt kjent frå utbyggingane i Askåra 1 og 2, og det er alt no brukt geolog for å plassere den nye stasjonen. Dette vil også bli eit tema i vidare detaljplanlegging. Vi er svært opptekne av å ivareta eksisterande anlegg, men meiner det ikkje er grunnlag for andre utgreiingar no.

2.8 Merknad frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Sitat frå Fylkesmannen sitt brev:

«Fylkesmannen meiner at det planlagde utgreiingsprogrammet er akseptabelt, under føresetnad av at det vert brukt spesialisert kompetanse der det er nødvendig, samt at nokre tema blir noko betre utgreia. Kravet til kompetanse vert understreka spesielt når det gjeld registrering av flora og fauna, samt planlegging av massedeponi. Det må kartleggast kor stor avstand det vert frå inngrepa til grensa for Ålfotbreen landskapsvernområde. Vidare må det gjennomførast ein ROS-analyse som omfattar fleire tema enn ras og flaumfare, og det bør sjåast på om det er mogeleg å sanere delar av eksisterande linjer og andre installasjonar knytt til overføringsnettet. I den temavise gjennomgangen er det gitt nærare omtale og ytterlege innspel og kommentarar.»

a) Naturmiljø og biologisk mangfald. Fylkesmannen konstaterer at det ikkje er registreringar av raudlisteartar eller naturtypar som vert påverka. Kravet til spesialisert kompetanse vert understreka, kanskje særleg for botndyr, mosar og lav. Vidare må fleire artar, for eksempel fugl, registrerast på spesielle delar av året eller døgnet.

Fylkesmannen ber om at det vert sjekka ut om det finst lokal og erfaringsbasert kunnskap om fisk og fiske i dette vatnet.

Kommentar frå utbyggjar:

Feltundersøkingane og fagrapportane vert gjort av innleigde folk med relevant kompetanse. I tillegg til registreringane som vert gjort no tek utgreiinga med seg eksisterande kunnskap frå til dømes utgreiingane som vart gjort for landskapsvernområdet og traseane for 420 kV linja.

Lokale folk stadfestar at det ikkje er fisk i denne vasstrengen. Det er heller ikkje registrert fisk ved nedtapping av magasinet Store Åskorvatnet eller ved nedtapping av vassvegen.

b) Landskap, friluftsliv og inngrepsfrie naturområder (INON). Det må klarleggast kor nær inntil grensa for landskapsområdet prosjektet vil kome. Fylkesmannen understrekar at det i konsekvensutgreiinga må gjerast greie for i kva grad inngrepa vil vere synlege frå landskapsvernområdet og innfallsportane til landskapsvernområdet.

Kommentar frå utbyggjar:

Det er utført kartlegging av områda rundt Øvre og Nedre Bredvatna og avstandane til landskapsvernengrensa frå skisserte tiltak vil vere kjent. Vi stiller elles spørsmål til kor viktig denne avstanden er sidan landskapsvernengrensa alt er trekt innom 3 av dei eksisterande vassmagasina i Ålfoten.

Kjende turruter vil vere utgangspunkt for visualisering.

a) Ureining, vasskvalitet og støy. Fylkesmannen kommenterer plassering og utforming av deponi. Og med bakgrunn i «Forskrift om rammer for vannforvaltningen» ynskjer Fylkesmannen ei vurdering av den økologiske statusen på den aktuelle strekningen for dermed å kunne sjå om utbygginga vil føre til ei nedklassifisering av tilstanden.

Kommentar frå utbyggjar:

Vi har fått fleire fråsegner til deponia, både med omsyn til plassering og undersøkingar. Med den føreslegne endringane til storleiken på landdeponiet meiner vi utgreiingsprogrammet er tilstrekkeleg for å vise verknadane.

Økologisk tilstand i heile vasstrengen frå X-vatnet og ned til utløp i havet ved Askåra Kraftverk vert vurdert i samband med arbeidet Vassregionen og Vassområde Nordfford no gjer. Heile vasstrengen er foreslått som kandidat til SMVF (svært modifisert vannforekomst), dette på grunn av inngrepa som i dag er gjort i vasstrengen. Ei eventuell regulering/tapping av Bredvatn vil ikkje endre klassifisering fordi det allereie er klassifisert på nedste nivå. Denne informasjonen vert lagt inn i fagrapporten, og vi ser ikkje grunn til å gjere ytterligare arbeid med dette no.

b) Samfunn og beredskap. Det vert etterspurd ROS-analyse for fleire tema enn skred- og flaumfare. Det vert påpeikt at klimaendringane kan påverke framtidig risiko og sårbarheit. Vidare meiner Fylkesmannen det i utgreiinga må sjåast på om det er mogeleg å sanere deler av eksisterande linjer og andre installasjonar knytt til overføringsnettet.

Det bør og gjerast greie for påverknaden av lokal og regional kraftforsyningstryggleik.

Kommentar frå utbyggjar:

Vi meiner det ikkje er hensiktsmessig med ROS analyse for fleire tema enn skred og flaumfare. Vi meiner også dei føreslegne utgreiingane for elektriske anlegg og overføringsleidningar vil omtale problemstillingane rundt desse tema på ein tilfredsstillande måte.

2.9 Merknad frå Sogn og Fjordane Turlag

Høyringsfråsegna frå Sogn og Fjordane Turlag (Turlaget) er ein omfattande brev som utover innspel til utgreiingsprogrammet også inneheld mykje informasjon om friluftslivet i det aktuelle området. Det vert understreka at dette er eit område med nasjonal verdi for friluftslivet. Turlaget har også synspunkt på tekniske løysingar og reguleringar.

Generell kommentar frå utbyggjar:

Vi tek med oss informasjonen og innspela vidare inn i arbeidet med fagrapportane og konsesjonssøknaden. Når det gjeld statusen friluftsområde med nasjonal verdi så nyttar vi høver til å peike på at denne statusen vart tillagt etter at alle dei store reguleringane var gjort. Vi meiner dei tiltaka meldinga skisserer i liten grad vil forringe desse friluftsverdiane.

- a) Turlaget ynskjer fleire alternativ utgreidde.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi har gjennom eit grundig førearbeid kome fram til dei alternativa meldinga viser.

- b) Med tanke på det visuelle verknadane vil Turlaget ha utgreia fleire alternativ til minstevassføring.*

Kommentar frå utbyggjar:

Verknadane av endringar i vassføring meiner vi vert tilstrekkeleg utgreia under tema Landskap og inngrepsfrie naturområder, Friluftsliv, jakt og fiske.

- c) Det må utgreiast framlegg til krav til magasininfylling til ulike tider på året.*

Kommentar frå utbyggjar:

Eventuelle magasinrestriksjonar i eit så lite magasin vil påverke vår evne til å kunne levere straum til marknaden i periodar med stor etterspurnad. I tillegg ser vi på eventuelle gevinstar ved magasinrestriksjonar som små sidan magasin ligg høgt til fells i eit område med særleg vanskeleg terreng, og sidan det dermed er høvesvis få som ferdast i området. Begge dei to alternativa er lite synlege frå dei omkringliggande fjellområda (Øvre Bredvatn er synleg frå ein sti som passerar eit stykke sør for vatnet) og det er ingen ferdsel over magasin. Med unntak av eit par sommarmånader er også Bredvatna dekkja av is og snø, og dette reduserer også dei visuelle verknadane av ei regulering. Magasina ligg dessutan allereie i ein vasstreng som i stor grad er påverka av vasskraftreguleringar.

Vi meiner dermed at samfunnsnyttan av eit Bredvatn kraftverk vil vere størst utan magasinrestriksjonar.

- d) Turlaget vil ha omtale av dei spesielle kombinasjonane landskapsformer, geologi og vassdragsnatur. Det må også takast omsyn til den ekstra verdien området har fått gjennom opprettinga av landskapsvernområdet. Dei som skal lage landskapsvurderingane må få informasjonen om turruter Turlaget har gjeve i høyringsinnspela.*

Kommentar frå utbyggjar:

Utbyggjar meiner at utgreiingsprogrammets punkt 6.6 Landskap og inngrepsfrie naturområder (INON) og punkt 6.14.3 Friluftsliv, jakt og fiske gjev ein grundig og god omtale av effekten utbygginga har. Informasjonen frå turlaget vert teke med i det vidare arbeidet.

- e) Turlaget vil ha kartlegging gjennom feltregistreringar av naturmangfaldet for områda som kan bli omfatta av deponi i sjøen, samt at marine forhold må utgreiast.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi meiner at det framlagde forslaget til utgreiingsprogram, med den endring som er omtala i samandraget, gjennom fagrapportane for naturmiljø, forureining og naturressursar, beskriv godt nok naturmangfaldet for områda som kan bli omfatta av deponi i sjø og marine forhold. Vi legg her vekt på at fagrapportane vil nytte eksisterande kunnskap frå liknande deponi i sjø.

- f) Turlaget meiner det må gjennomførast feltregistreringar av karplanter, moser, lav og sopp.*

Kommentar frå utbyggjar:

Det vert gjennomført feltregistrering av karplantar, moser, lav og sopp.

- g) Turlaget gjer merksam på hjortetrekk over Ålftobreen.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi tek med oss informasjonen.

- h) Turlaget meiner det må gjennomførast feltregistreringar på fugl.*

Kommentar frå utbyggjar:

Det skal gjevast ei framstilling av fuglefaunaen, basert på eksisterande kunnskap. Om dette ikkje gjev nok informasjon skal det utførast feltundersøkingar.

Vi meiner den skisserte utgreiinga er tilstrekkeleg. Spesielt for områda ved fjorden føreligg det rapportar utarbeidde i samband med 420 kV linja.

- i) Turlaget krev utgreiing av tema fisk.*

Kommentar frå utbyggjar:

For å unngå all påverknad av elva vil vi redusere omfanget av landtippen til det området som har helling mot sjøen. Fagrapport 6,10,1 Vasskvalitet/utslepp til vatn og grunn samt fagrapport for Naturmiljø viser eventuelle negative konsekvensar for fisk i Daleelva. Når det gjeld fisk i sjø viser vi til det vi skriv under kap 1 Samandrag.

- j) Utgreiing marine forhold.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi viser til det vi skriv i kap 1 Samandrag.

- f) Turlaget vil ha utgreiing av konsekvensane for drikkevassforsyninga.*

Kommentar frå utbyggjar:

Ferskvassressursar som tema vert omtala. Når det gjeld Daleelva som drikkevassskjelde viser vi til det vi skriv om endring av deponi.

g) Innspel i høve Friluftsliv, jakt og fiske.

Kommentar frå utbyggjar:

Innspele på omtalen av friluftsliv tek vi med som nyttige innspel for vidare arbeid. Vi nyttar høvet til å kommentere bruken av område i friluftslivsamanheng. Det vert mellom anna referert til Nordfjord Folkehøgskule som aktiv brukar; dei (13 elevar) har vore langs vasstrengen frå X-vatnet til Store Åskorvatn og på Ålfotbreen ein gong sidan 2007. Bruken av området er liten på grunn av vanskeleg tilgang og vanskelege klimatiske forhold.

Verdien i høve statusen som nasjonalt viktig friluftsområde er kommentert innleiingsvis.

2.10 Merknad frå Sogn og Fjordane Fylkeskommune

Sogn og Fjordane Fylkeskommune meiner meldinga med framlegg til utgreiingsprogram er eit godt grunnlag for å fastsette utgreiingsprogrammet og for konsesjonssøknaden. Men ber om fylgjande supplering av programmet:

- a) Utgreiing av konsekvensar vert sett i relasjon til at delar av dei planlagde tiltaka ligg innanfor område med nasjonal verdi for friluftsliv.*

Kommentar frå utbyggjar:

Vi visar til det vi skriv om dette under Merknad frå Sogn og Fjordane Turlag - generell kommentar frå utbyggjar. Det ligg inne i forslag til utgreiingsprogram ei vurdering av kvaliteten av området med omsyn til friluftsliv. Vi meiner at denne delen av utgreiingsprogrammet i god nok grad vil skildre kvaliteten og verdien av området.

- b) Alle registrerte kulturminne i tiltaksområdet må bli merka på kart. Søkjar må gå gjennom og skildre visuell og fysisk på verknad av tiltak og gjere greie for konfliktgrad og sårbarheit til dei registrerte kulturminna. Søkjar må vurdere avbøtande tiltak som kan minske ev. negative verknader for kulturminna.*

Kommentar frå utbyggjar:

Kulturavdelinga har alt utført kartlegging av trong for §9 undersøkingar. Resultatet av desse undersøkingane vil såleis ligge føre når konsesjonssøknaden skal skrivast. I utgreiingsprogrammet er det lagt opp til eigen fagrapport for Kulturminne og kulturmiljø der vi meiner dei tiltak og vurderingar som Fylkeskommunen elles viser til er med."

NVEs vurderinger

KU-programmet skal angi hvilke utbyggingsalternativer som skal utredes nærmere og hvilke utredninger som skal gjennomføres for å få belyst tiltakets vesentlige konsekvenser. Programmet fastsetter det samlede krav til innhold og omfang av konsekvensutredningen (KU). KU skal fremskaffe det faglige beslutningsgrunnlaget for å ta stilling til tiltaket.

KU- program skal fastsettes på grunnlag av tiltakshavers forslag, innkomne uttalelser, søkers kommentarer til disse samt NVEs egne vurderinger.

Nedenfor følger våre vurderinger av SFE Produksjon sitt forslag til KU- program og innkomne uttalelser. Vurderingene er gjort temavis og med samme inndeling som i fastsatt KU-program, som følger inndelingen i NVEs veileder 3/2010 om utarbeidelse av meldinger, konsekvensutredninger og søknader.

Alternativer

Tiltakshaver har beskrevet to utbyggingsalternativ i meldingen, alternativ 1 med inntak i Øvre Bredvatn og alternativ 2 i Nedre Bredvatn. For begge alternativene vil inntaksmagasinet reguleres med 10 m og vannet gå i tunell til kraftstasjon i fjell nær dagens Åskåra kraftverk. I Øvre Bredvatn kan det bli vurdert et alternativt inntak i nordenden av vannet.

Sogn og Fjordane Turlag har bedt om at man også ser på både 0-alternativet og andre alternative utbyggingsløsninger. Videre har de bedt om at alternativene inneholder vurderinger av mindre eller ingen oppdemminger. Turlaget mener alternativet med inntak i nærheten av dammen i Øvre Bredvatn må skrinlegges for godt.

SFE Produksjon har kommentert dette og sier alternativene som presenteres i meldingen er fremkommet gjennom et grundig forarbeid. Når det gjelder eventuelle magasinrestriksjoner i et så lite magasin vil dette påvirke deres evne til å levere strøm til markedet i perioder med stor etterspørsel. I tillegg mener SFE Produksjon det er små gevinster med å redusere magasin størrelsen ettersom dette ligger i et terreng der få ferdes og med lite innsyn samt at vannstrengen allerede er berørt av vannkraftreguleringer.

NVE forstår at Sogn og Fjordane Turlag ønsker at det blir vurdert mindre reguleringer og alternative plasseringer for inntak. SFE Produksjon viser til at det vil være dårlig økonomi i et slikt alternativ samtidig som de også vektlegger at dette prosjektet er i et område som allerede er berørt av vassdragsinngrep. NVE viser til at 0-alternativet både skal skildres og at konsekvensene av utbygging skal vurderes opp mot dette. SFE Produksjon har også presentert et alternativt inntak og lukehus i Øvre Bredvatn og NVE mener det er viktig at dette blir utredet i tillegg til de øvrige alternativene. Alternativene må prioriteres. Det må også synliggjøres hvilken betydning redusert regulering vil få for produksjon og økonomi.

Elektriske anlegg og overføringsledninger

SFE Produksjon sier: *"Kapasitetstilhøva i overføringsnettet i området skal kort skildrast. Trong for tiltak i eksisterande nett skal skildrast. Skildringa skal sjåast i samanheng med eventuelle andre planar for kraftproduksjon i området. Det skal gjerast greie for i kva grad tiltaket påverkar forsyningssikkerheita og den regionale kraftbalansen."*

Krafileidningstrasé for tilknytning til eksisterande nett skal skildrast og visast på kart.

Naudsynte elektriske anlegg, inkludert nettilknytninga frå kraftverket, skal vurderast under dei ulike fagtemaa som dei øvrige anleggsdelane."

Fylkesmannen mener det i denne vurderinga bør ses på muligheten til å sanere deler av eksisterende kraftledninger og andre installasjoner som er tilknyttet overføringsnettet. Videre mener fylkesmannen at det bør redegjøres for om en utbygging vil kunne påvirke lokal eller regional kraftforsyningstrygghet.

"Grunneigarane i Førde" er bekymret for at SFE Nett vil søke om løsninger som vil øke strålingen mot dyr og mennesker, og i tillegg virke skjemmende på naturen. Grunneierene protesterer derfor mot slike løsninger.

SFE Produksjon mener fagrapport 6,2 Elektriske anlegg og overføringsleidningar vil være dekkende for de fremsatte kommentarene.

NVE mener fastsatt utredningsprogram og en egen søknad for nettanleggene som skal utformes etter NVEs "Veileder for utforming av søknad om anleggskonsesjon for kraftoverføringsanlegg" vil ivareta de fremsatte kravene.

Hydrologi

De hydrologiske tema som omtales nedenfor skal ligge til grunn for de øvrige fagutredningene som skal gjennomføres som et ledd i konsekvensutredningsprosessen.

Overflatehydrologi (grunnlagsdata, vannførings- og vannstandsendringer, restvannføringer)

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Minstevannføring

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtema.

Sogn og Fjordane Turlag har bedt om at det utredes flere alternativ til minstevannføring både fra Nedre og Øvre Bredvatn.

NVE mener at forslaget til minstevannføring skal være basert på vurderingene av konsekvenser for alle relevante fagtemaer. Dersom det foreslås å ikke slippe minstevannføring, må dette begrunnes. Det skal tas bilder av de berørte elvestrekningene på ulike tallfestede vannføringer som grunnlag for vurderingene av hvordan minstevannføring kan avbøte konsekvensene for landskap og landskapsopplevelsen. Standpunktet for fotograferingen skal merkes av på kart. Vi viser ellers til kravene i det fastsatte KU-programmet.

Driftsvannføring

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

NVE viser til det fastsatte KU-programmet.

Flom

NVE har oppdatert mal for flom og skred (se "Flom og skred"). Det kan henvises til flom også under hydrologi.

NVE viser for øvrig til det fastsatte KU-programmet.

Magasinvolument, magasininkart og fyllingsberegninger

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

NVE viser til det fastsatte KU-programmet.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Grunnvann

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

NVE viser til det fastsatte KU-programmet.

Erosjon og sedimenttransport

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

NVE viser til det fastsatte KU-programmet.

Flom og skred

NVE har oppdatert mal for fagtema "flom og skred" og viser til det fastsatte KU-programmet for detaljert informasjon.

Landskap og inngrepsfrie områder (INON)

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane ber om at det klarlegges hvor nær inntil grensa for Ålforbreen landskapsvernområde prosjektet vil komme, spesielt dersom Øvre Bredvatn skal reguleres. De fremhever at det er viktig at det gjøres greie for i hvor stor grad inngrepene vil være synlige fra landskapsvernområdet og innfallsportene til landskapsvernområdet. Også Sogn og Fjordane Turlag er opptatt av at grensa til landskapsvernområdet ligger svært nærme det ene alternativet for Øvre Bredvatn. De viser til det spesielle og særpregede trappetrinnslandskapet som oppleves som urørt.

SFE Produksjon viser til at det er utført kartlegging av områdene rundt Øvre og Nedre Bredvatn og avstanden til landskapsvern grensen vil være kjent, og stiller spørsmål til hvor viktig denne avstanden er siden grensa går innenfor tre av de eksisterende vannmagasinene i Ålfoten.

NVE mener det er viktig å få fram visualiseringer av hvordan landskapet vil påvirkes spesielt fra viktige punkt i landskapsvernområdet. Riktig avstand til landskapsvernområdet skal fremkomme.

Naturmiljø og naturens mangfold

Tiltakshaver har i sitt forslag til UP ikke nevnt samlet belastning under dette fagtema. NVE mener utredningene/KU må inkludere en samlet vurdering av hvordan økosystemet som de registrerte artene er en del av blir påvirket.

Geofaglige forhold

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Beskrivelsene under geofaglige forhold skal utgjøre en del av grunnlaget for vurderingene rundt skred og sedimenttransport og erosjon. NVE viser ellers til det fastsatte KU-programmet.

Naturtyper og ferskvannslokaliteter

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Fylkesmannen viser til at de ikke kjenner til registreringer i dette området, verken av rødlistete arter eller naturtyper, som vil bli påvirket av eventuell kraftutbygging. Det ligger en prioritert naturtypelokalitet av verdi A ned mot Åskora, men fylkesmannen mener den ikke vil bli påvirket av prosjektet.

Karplanter, moser, lav og sopp

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Fylkesmannen understreker at undersøkelser av rødlistete arter som regel krever spesialisert kompetanse, spesielt for bunndyr, moser og lav. Det fremkommer at flere arter, slik som fugl, må registreres på spesielle deler av året eller døgnet.

Sogn og Fjordane Turlag mener det er sannsynlig at det på deler av elvestrekningene fra Øvre Bredvatn via Nedre Bredvatn til Store Åskorvatn er verdifullt biologisk mangfold, slik som fossesprøytoner. Sogn og Fjordane Turlag mener dette må klarlegges i KU.

SFE Produksjon viser i sin kommentar til at de vil benytte relevant kompetanse til feltundersøkelser. I tillegg til nye registreringer vil utredningene inkludere eksisterende kunnskap fra blant annet utredninger gjort for landskapsvernområdet og traseene for 420 kV-linja.

NVE mener innspillene fra Sogn og Fjordane Turlag blir ivaretatt i KUP og viser til det fastsatte KU-programmet.

Pattedyr

Sogn og Fjordane Turlag gjør oppmerksom på at det går et hjortetrekk over Ålfotbreen, og SFE Produksjon sier i sin kommentar at de vil ta med seg denne informasjonen.

Tiltakshavers forslag er forøvrig i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Fugl

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Sogn og Fjordane Turlag mener det må gjennomføres undersøkelser på fugl. SFE Produksjon sier i sin kommentar at det skal gjøres en fremstilling av fuglefaunaen basert på eksisterende kunnskap. Dersom dette ikke gir nok informasjon skal det utføres feltundersøkelser.

NVE mener eksisterende data kan benyttes dersom de er gjennomført med relevant metodikk og er av nyere dato. Vi viser ellers til kravene i det fastsatte utredningsprogrammet.

Fisk

SFE Produksjon viser i sitt forslag til UP til undersøkelser fra 1997 om at det aldri har vært fisk i verken Øvre Bredvatn, Nedre Bredvatn eller Åskoravatn. Med bakgrunn i dette mener de det ikke er nødvendig med vurderinger knyttet til verdier eller konsekvenser for fisk.

Fylkesmannen viser til at heller ikke prøvegarnfiske i Store Åskorvatn fra 2004 påviste fisk, og at det ikke kom fram opplysninger om at det har vært fisk i dette vannet. Fylkesmannen ber likevel om at det blir sjekket om det finnes lokal eller erfaringsbasert kunnskap om fisk i vannet.

SFE Produksjon sier i sin kommentar at lokale folk stadfester at det ikke er fisk i vannstrengen. Det er heller ikke registrert fisk ved nedtapping av magasin og vannstreng. SFE Produksjon sier videre at de vil undersøke konsekvensene for fisk i Daleelva, som vil bli berørt av landtippen. For deponi i sjø skal det benyttes eksisterende kunnskap fra lignende sjødeponi.

NVE viser til at både tippen på land og i sjø vil kunne påvirke fisk og ber om at SFE Produksjon gjør en tilstrekkelig kunnskapsinnhenting om forekomst av fisk og beskriver konsekvenser. Dersom eksisterende kunnskap skal benyttes må de være gjennomført med relevant metodikk og av nyere dato. Vi viser ellers til kravene i det fastsatte utredningsprogrammet.

Ferskvannsbiologi

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Marine forhold

Sogn og Fjordane Turlag mener det bør gjøres registreringer av naturmangfoldet for områdene som blir omfattet av deponi i sjø og at marine forhold må utredes. Tiltakshaver har i sitt forslag til UP ikke tatt inn dette temaet og mener det ikke er aktuelt ettersom kraftverket ikke vil medføre vesentlige endringer i dagens ferskvannstilførsel i fjorden. SFE Produksjon viser til at konsekvensene for etablering av tipp i sjø vil bli behandlet i fagrapportene for naturmiljø, forurensing og naturressurser.

NVE mener det bør gis en beskrivelse av marine forhold og konsekvenser for biologi, forurensing og ressursutnyttelse. Eksisterende data kan benyttes dersom det er gjennomført med relevant metodikk og er av nyere dato. Konsekvenser for fisk er beskrevet under fagtemaet "fisk".

Kulturminner og kulturmiljø

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet.

Sogn og Fjordane fylkeskommune ber om at utredningene blir supplert slik: *"Alle registrerte kulturminne i tiltaksområdet må bli merka på kart. Søkjar må gå gjennom og skildre visuell og fysisk påverknad av tiltak og gjere greie for konfliktgrad og sårbarheit til dei registrerte kulturminna. Søkjar må vurdere avbøtande tiltak som kan minske ev. negative verknadar for kulturminna."*

Bergen Sjøfartsmuseum har ingen innvendinger mot den foreslåtte utbyggingen. De sier at muligheten for at det kan ligge kulturminner i de aktuelle områdene er til stede og gjør derfor oppmerksom på at tiltakshaveren plikter å gi melding til museet dersom det under arbeid i sjøområdene påvises skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli berørt av tiltaket, må undervannsarbeidet stoppes umiddelbart. Virksomheten må i så fall ikke gjenopptas før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse forutsetningene vil være i strid med bestemmelsene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

SFE Produksjon viser i sin kommentar til at utredningsprogrammets fagrapport for "Kulturminner og kulturmiljø" er dekkende for de tiltak og vurderinger som fylkeskommunen etterspør. NVE er enig i at KU-forslaget er dekkende med henhold til både kartfesting av kulturminner, vurdering av konfliktgrad og sårbarhet samt eventuelle avbøtende tiltak.

Forurensning

Vannkvalitet/utslipp til vann og grunn

Førde Grunneigarlag mener det er fare for avrenning, forurensing og trafikkbelastning grunnet massedeponiet bak taubanestasjonen.

SFE Produksjon sier i sin kommentar at de vil redusere omfanget av massedeponiet slik at det ikke vil påvirke verken drikkevann eller fisk. NVE viser til at dette blir tatt opp både under fagtema ferskvannsressurser og massetak.

Fylkesmannen ber tiltakshaver utrede om tiltaket vil medføre en nedklassifisering av vassdragets økologiske status, med henvisning til vannforskriften.

NVE mener at det fastsatte utredningsprogrammet dekker de mest vesentlige aspektene med tanke på å kunne ta stilling til konsesjonsspørsmålet. Vi mener at det ikke er tiltakshavers oppgave å gjøre en klassifisering av vassdraget eller en vurdering av eventuell nedklassifisering, men det skal gis en beskrivelse av gjennomført klassifisering av det aktuelle vassdraget.

En konsesjon etter vassdragslovgivningen gitt ved kongelig resolusjon vil automatisk omfatte tillatelse etter forurensningsloven for normal drift av anlegget. Det vil bli tatt inn vilkår etter forurensningsloven i vilkårsettet. Det må imidlertid søkes spesielt om utslippstillatelse etter forurensningsloven for anleggsperioden. Anleggsperioden medfører som regel noe midlertidig forurensning eller fare for forurensning. Dette kan gjelde avrenning fra tunelldrift, lekkasjer av drivstoff og olje, avfall og avløp fra riggområder osv. Forurensningsloven forvaltes av Fylkesmannen. I en eventuell søknad bør det beskrives hvordan forurensning i anleggsfasen er tenkt håndtert.

Annen forurensning

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet. Vi viser til det fastsatte KU-programmet.

Naturressurser

Jord- og skogressurser

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for disse fagtemaene.

Ferskvannsressurser

Turlaget vil ha utredning om konsekvensene for drikkevannforsyningen.

NVE viser til at dette også var et tema som fremkom under folkemøtet og at eventuelle konsekvensene for drikkevannforsyningen bør tas med i dette fagtemaet.

Vi viser ellers til kravene i det fastsatte utredningsprogrammet.

Mineraler og masseforekomster

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for dette fagtemaet. Vi viser til kravene i det fastsatte utredningsprogrammet.

Samfunn

Næringsliv og sysselsetting, befolkningsutvikling og boligbygging, tjenestetilbud og kommunal økonomi

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for disse fagtemaene.

Førde Grunneigarlag mener kostnadsoverslagene til prosjektet er usikkert og sprikende.

SFE Produksjon viser i sin kommentar til at virkningene for næringsliv, sysselsetting, tjenestetilbud og økonomi blir omtalt i KU-rapporten om Samfunn. Kostnadsoverslagene blir her kvalitetssikret i den videre søknadsprosessen, men at det finnes en usikkerhet til kostnader helt frem til utbyggingen skjer og byggeprisene kommer inn.

NVE har ikke merknader ut over dette og viser til utredningsprogrammet.

Sosiale forhold og helsemessige forhold

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om av utredninger for disse fagtemaene.

NVE mener at temaene sosiale og helsemessige forhold bør ses i sammenheng med temaet forurensning. Vi viser ellers til det fastsatte utredningsprogrammet.

Friluftsliv, jakt og fiske

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt fastsetter av krav for dette fagtemaet.

Sogn og Fjordane fylkeskommune ber om at utredningene suppleres slik: ”*Utgreiing av konsekvensar sett i relasjon til at delar av dei planlagde tiltaka ligg innafor område med nasjonal verdi for friluftsliv.*”

Sogn og Fjordane Turlag viser til forskriften til Ålforbreens landskapsvernområde og at allmenheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. De viser til at dette er spesielt viktig her ettersom ”Hovedturruta vest-øst (mellom Blåbrebu og Gjegnabu) både til fots og på ski, kun passerer 450 – 500 m sør for Øvre

Bredvatnet. Avstanden mellom turruta og Nedre Bredvatnet er litt over 1 km. Turlaget mener at den visuelle konflikten mellom reguleringsmagasinet og turruta bli stor uansett hvilket magasinalternativ man velger. Turlaget trekker også frem fossene mellom Nedre Bredvatnet og Store Åskorvatnet som viktige landskapselement for friluftslivet.

Turlaget mener videre at meldingen er preget av både feilinformasjon og mangelfull informasjon om friluftslivet. Dette gjelder både bruken og ferdelsen i området. Flere av turrutene er ikke nevnt og ikke avmerket/merket av feil på kartet, og turlaget ber om at dette rettes opp i.

SFE Produksjon sier i sin kommentar at de mener fylkeskommunens ønske om supplering allerede ligger inne i utredningsprogrammet. Om kommentarene fra turlaget sier SFE Produksjon at de ser på dette som nyttige innspill for det videre arbeidet.

NVE mener det er viktig at alle fotturruter vises korrekt og nøyaktig på kart og beskrives i KU. Det er tatt inn et punkt om dette i KUP. Herunder må det tas med hvilken betydning prosjektet vil ha for turrutene og naturopplevelsen i området. Det skal gjøres rede for dagens bruk av området og i tillegg skal områdets egnethet for friluftsliv vurderes. Mulige konsekvenser for friluftslivet skal vurderes for både anleggs- og driftsfasen og ses i sammenheng med konsekvenser for landskap, natur- og kulturmiljø. Ellers viser vi til fastsatte krav i utredningsprogrammet.

Reiseliv

Tiltakshavers forslag er i tråd med de utredninger NVE normalt ber om for dette fagtemaet.

Vi viser til det fastsatte KU-programmet.

Samlet belastning

Tiltakshaver har inkludert dette temaet i sitt forslag, som dekker de forhold som NVE normalt fastsetter krav til.

Sogn og Fjordane Turlag viser til at dette er et svært viktig tema ettersom det er mange og omfattende inngrep av kraftutbygging i dette området ved Ålfotbreen.

NVE viser til at det skal gis en oversikt over eksisterende og planlagte inngrep innenfor et geografisk avgrenset område som går ut over influensområdet. Det skal i tillegg gjøres en vurdering av samlet belastning for tema der dette anses som konfliktfylt. Vi viser til det fastsatte utredningsprogrammet, som inneholder presiseringer om samlet belastning for naturmangfold.

Andre forhold

Massedeponier

Tiltakshaver har foreslått å visualisere og avmerke på kart de deponier som planlegges etablert for overskuddsmasser. De vil vurdere alternative plasseringer og bruk av massene og redegjøre for eventuell mellomlagring.

Fylkesmannen ber om at bruk og plassering av masse blir vurdert nøye. Fylkesmannen mener områdene for plassering av masse må sjekkes ut slik at de ikke blir plassert der vokser sjeldne arter og ikke medfører fare for avrenning eller utrasing til vassdrag. Fylkesmannen mener deponiene bør planlegges av personer med spesiell kompetanse for landskap slik at de blir tilpasset landskapet best mulig.

Norges miljøvernforbund er redd for at avrenning av tunelldrift, massedeponier og anleggsområder kan føre til for store konsentrasjoner av sprengstoffrester i vassdragene.

Sabine og Julian Renkel skriver i sin uttalelse at de ønsker at steinmassene tippes via deres sjøtomt slik at de får en småbåthavn. Tippområdet for utløpsområdet i Førselva anser de ikke som egnet.

Rune Ripe mener i sin uttalelse at overskuddsmassene bør benyttes til å utbedre vegen mellom Førde og Sigdestad.

SFE Produksjon sier i sin kommentar at de tar med de ulike innspillene som gjelder massedeponi og at de mener utredningsprogrammet er tilstrekkelig for å vise virkningene.

NVE understreker at beskrivelse av planlagte massedeponier naturlig inngår i beskrivelsen av utbyggingsplanene på lik linje med andre anleggselementer, som kraftstasjon, tunneller, rørgater, inntak, riggområder med mer. På samme måte skal konsekvensene av massedeponiene også vurderes under aktuelle fagtemaer. Samtidig er massedeponi en av de mest arealkrevende permanente delene av utbyggingsplanene. NVE mener det er viktig at det legges vekt på å finne en god lokalisering og at dette visualiseres og merkes av på kart. KU bør også inneholde en omtale av om det finnes aktuelle alternative plasseringer for overskuddsmasser. Muligheter for alternativ bruk av massene bør omtales. NVE mener også at det må redegjøres for hvordan eventuell mellomlagring av masser skal foregå. Dersom det blir gitt konsesjon til prosjektet vil et av vilkårene inneholde krav om at kommunen skal ha anledning til å uttale seg om bl.a. planer for plassering av overskuddsmasser. Hvis det er aktuelt å ta ut masser til ulike formål, kan dette avklares endelig under detaljplanleggingen.

Forslag til oppfølgende undersøkelser

Tiltakshaver vil foreslå oppfølgende undersøkelser dersom utredningen avdekker behov for det.

Vedlegg III i forskrift om konsekvensutredninger sier blant annet at det i KU skal gis en vurdering av behovet for og eventuelt forslag til undersøkelser og tiltak med sikte på å overvåke og klargjøre de faktiske virkningene av tiltaket. NVE har inkludert dette i KU- programmet.

Opplegg for informasjon og medvirkning

Tiltakshavers forslag er i tråd med det NVE normalt ber om.

Sogn og Fjordane Turlag sier de er interessert i å være med i en medvirkningsprosess. NVE gjør oppmerksom på tiltakshaver skal gjøre rede for plan- eller søknadsprosessen med frister, deltakere og opplegg for medvirkning, spesielt med tanke på grupper som antas å bli særlig berørt, jf. forskrift om konsekvensutredninger, § 6 tredje ledd. En eventuell søknad vil bli sendt på offentlig høring, slik at alle som ønsker det har mulighet til å uttale seg til søknaden og det som fremkommer av KU. Ut over dette setter NVE ikke spesifikke krav til hvordan tiltakshaver legger opp til eventuell medvirkning. Vi viser ellers til det fastsatte KU-programmet.

Forholdet til naturmangfoldloven og vannforskriften

NVE minner om at vi i vår vurdering av en eventuell konsesjonssøknad blant annet vil legge naturmangfoldlovens bestemmelser i §§ 8-12 til grunn. Omsøkte tiltak vurderes av oss i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til den samfunnsmessige gevinsten og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies (jf. naturmangfoldloven § 7jf, §§ 8-12).

NVE har gjennom det fastsatte utredningsprogrammet pålagt tiltakshaver å gjøre vurderinger av samlet belastning, blant annet etter kravene i naturmangfoldloven § 10. Når det gjelder vurdering av behovet for tilleggsutredninger utover det som er fastsatte i utredningsprogrammet, viser vi til KUForskriften § 11.

NVE mener at det fastsatte utredningsprogrammet dekker de forhold som er vesentlige og nødvendige for å kunne ta stilling til konsesjonsspørsmålet. Utredningsarbeidet skal utføres i tråd med bestemmelsene i KU-forskriften og NVEs krav i fastsatt utredningsprogram. Resultatene fra utredningen vil være offentlig informasjon som blant annet kan brukes av vannregionmyndigheten i arbeidet med å klassifisere vannforekomsten.

Generelle merknader/forhold som ikke angår KU-programmet

Førde Grunneigarlag mener flere av navnene på vann, elver og fjell i meldingen er skrevet feil.

SFE Produksjon viser til at stedsnavn er omstridt og at de benytter navn slik de finnes på Statens kartverk sine offisielle kart.

NVE ber om at navn benyttes konsekvent og uten at det blir misforståelser med lokale variasjoner.

Både Førde Grunneigarlag og Roger Solheim tar opp forhold som gjelder rett til fall og grunn. NVE inkluderer ikke privatrettslige forhold som grunn- og fallrettigheter som tema i utredningsprogrammer. Dette er forhold som må beskrives i en eventuell søknad. Så langt det er mulig skal tiltakshaver forsøke å inngå minnelige avtaler med aktuelle rettighetshavere.